

תוכן עניינים

1	חלק א': כללי
1	שער א': מסלולים משפטיים לגיבוש האחריות המקצועית
1	פרק א': מבוא
3	פרק ב': הנזק הכלכלי
5	פרק ג': פוליסת האחריות המקצועית - משטרי ביטוח אחריות מקצועית שונים
9	פרק ד': תום-הלב וחובת ההגינות
9	1. מבוא
16	2. "תום-לב" - עיקרון על
18	3. תום-לב סובייקטיבי - תום-לב אובייקטיבי
20	4. נגזרותיו של עיקרון תום-הלב
20	4.1 מבוא
20	4.2 דיני השתק
20	4.2.1 כללי
22	4.2.2 השתק שבהבטחה
22	4.2.3 השתק שיפוטי
23	5. הכלל בדבר איסור על ניגוד עניינים
25	6. הפרת חובת תום-הלב כעילת תביעה עצמאית
31	שער ב': האחריות המקצועית בעין עוולות פקודת הנזיקין
31	פרק א': רשלנות
31	1. כללי
32	2. העולה - גווייה ומרכיביה
34	2.1 יעילות תחילה
35	2.2 חובת זהירות כללית
36	2.3 שיקולי מדיניות
37	2.4 צפיות
38	2.5 הבחנה בין סוגי הצפיות
39	2.6 הגישה המסורתית והאלטרנטיבה
41	פרק ב': היצג רשלני
45	פרק ג': תרמית
47	פרק ד': היפר חובה חקוקה
	שער ג': חובות וסמכויות מכוח חוק הנאמנות,
59	התשל"ט-1979
59	פרק א': כללי
61	פרק ב': חובות וסמכויות - סעיף 10 לחוק

61	1. הדין
61	2. אבחנה בין שליחות לנאמנות
63	3. משמעויותיה של הפרת חובת הנאמנות
64	4. נדחתה בקשת המבקש לאשר לו ייצוג בא-כוח במימון קופת הנאמנות עליה הוא מופקד
65	5. חיוב נאמן בפיצוי עונשי בגין הפרת חובה בלא הוכחת נזק
66	6. יחסי שליחות ונאמנות מכוח הסכם השיתוף
69	7. הפרת חוק הנאמנות
70	8. הפרת חובות הנאמן
71	פרק ג': כפיפות לתנאי הנאמנות - סעיף 11 לחוק
73	1. כללי
73	2. הזכות לקבלת חשבונות כאשר בין הצדדים מתקיימת מערכת יחסים של שליחות, הרשאה, שותפות או נאמנות
74	3. האם המערערת זכאית ליתרת התמורה מכוח יחסי הנאמנות בין הצדדים?
76	4. הפרת חובת הנאמנות
77	פרק ד': אחריות - סעיף 12 לחוק
81	1. הדין
81	2. כללי
82	3. החובה בין נאמן לנהנה שהפקיד אצלו נכנס בנאמנות
84	4. הפרת חובת הנאמנות והשלכותיה
85	5. הפרת חובות הנאמן לשמור על נכסי הנאמנות
86	6. תשלומים שנטל עו"ד מכספי העזבון כנושה של העזבון
87	7. גדר סמכותו של בית-המשפט בהליך למתן הוראות
89	8. שטר הנאמנות - "ניטרול" זכות ההצבעה
90	9. מחלוקת בין צדדים לחוזה לגבי השימוש בכספים המצויים בידי נאמן
90	10. עתירה לבית-המשפט להורות כיצד עליו לפעול בנוגע לשטרות להעברת מניות שהופקדו בנאמנות כעורך-דינה של החברה
91	11. כספי הלוואה בנאמנות
93	12. פרשנות שטר הנאמנות
95	13. הנאמן חייב לשמור על נכסי הנאמנות ולנהלם, אך אין לו זכות מוקנית להצביע או לכנס אסיפות מכוחן של המניות שבמחלוקת
96	14. תפקידיו וחובותיו של הנאמן
98	15. האם יכולים התובעים להגיש את התביעה במעמדם ובתפקידם כנאמנים עבור קבוצת רכישה?
99	16. אין חוזה נאמנות בין התובעת לבין הנתבע ואין כל תשתית עובדתית לטענה כי התובעת מסרה את הרכב בנאמנות לנתבע על-מנת שימסור אותו לחברה
100	

17	שכר-טרחה ראוי בגין החזקת הכספים בנאמנות	103
18	חיובו של הנתבע כנאמן על כספי המנוח	107
19	הפרת הסכמי נאמנות	109
20	טענה להפרת יחסי נאמנות בין התובעים לבורסה ליהלומים	110
21	תשלום ריבית חובה בגין עיכוב בתשלום דיבידנדים	112
113	פרק ה': איסור טובת הנאה - סעיף 13 לחוק	
1	כללי	113
2	הענקת טובת הנאה לנאמן מתוך נכסי הנאמנות	114
3	הפרת חובת הנאמנות במכירת מקרקעין משותפים	115
4	איסור על נאמנים להפיק לעצמם טובת הנאה מנכס הנאמנות	116
5	חשיבותה, משקלה ועוצמתה של חובת האמון	118
6	הסכם פשרה בתביעה ייצוגית שעיקרו בהשבת זיכויים ללקוחות וכי זיכויים המגיעים ללקוחות שלא ניתן לאתר יועברו לחשבון נאמנות ויתרמו בחלוקה שווה	119
7	היעדר עילה - אישור להסכמים מיוחדים בלבד כגון הסכמים לפי סעיף 13 לחוק	120
8	יצירת מנגנון מלאכותי ומיותר של משיכת הכספים לחשבון נאמנות שלא היה בו צורך או תועלת מלבד תועלת לנתבעים עצמם	121
123	פרק ו': ביטול פעולות - סעיף 14 לחוק	
1	כללי	123
2	יחסי נאמנות מכוח הסכם והפרת ההסכם	123
3	התרופה להפרת חובת האמונים	124
4	הפעלת סמכות בית-משפט לביטול עסקת מכר מכוח סעיף 13 לחוק	126
5	חובת הנאמנות הנוגעת לכספים	128
6	תביעת חוב להשבת כספים מכוח חוק הנאמנות	130
7	אין חובה לצרף את רוכש המקרקעין כצד להליך פירוק השיתוף	131
135	פרק ז': דין ריווח אסור - סעיף 15 לחוק	
1	הדין	135
2	שכר המגיע בגין נאמנות שהופרה	135
3	מכירת בית על-ידי הנאמן לעצמו	135
4	משיכת הוצאות מקופת כינוס ללא אישור	135
137	פרק ח': סיכום	
139	חלק ב': אחריות מקצועית של עורכי-דין	
139	שער א': דינים ספציפיים החלים על עורכי-דין בלבד	
139	פרק א': חוק לשכת עורכי-הדין, התשכ"א-1961	

פרק ב': כללי לשכת עורכי-הדין (אתיקה מקצועית), התשמ"ו-1986.....	145
שער ב': מהות האחריות מקצועית של עורכי-דין	155
פרק א': כללי.....	155
פרק ב': אבני דרך לחובות עורך-הדין.....	157
1. אינטרס הלקוח בראש מעייניו.....	157
2. חובת הגילוי והנאמנות.....	157
3. הכרת החוקים הבסיסיים והפסיקה.....	157
4. פניה לעורך-דין מומחה בתחום.....	157
5. מצג מכללא בדבר כישורי עורך-הדין לטפל בעניינו של הלקוח.....	158
6. עמידה בלוח זמנים.....	158
7. הכנת תביעה בהתאם לסדרי הדין.....	158
8. בדיקת מסמכים וזכויות הצדדים ומתן הסברים ללקוח.....	158
9. סיכום.....	159
פרק ג': הקריטריונים לבחינת אחריותו של עורך-הדין.....	161
פרק ד': נאמנות ומסירות.....	163
שער ג': החובות החלות על עורכי-הדין	165
פרק א': חובת עורך-דין ללקוחו.....	165
1. אחריות עורכי-דין במישור החוזי-הנזיקי ומכוח חוק הנאמנות.....	165
2. החבות החוזית.....	167
3. החבות הנזיקית - יסודותיה של עוולת הרשלנות ונטל ההוכחה.....	169
3.1 כללי.....	169
3.2 סדר בחינת רכיבי עוולת הרשלנות ואופן הבחינה של חובת הזהירות.....	184
פרק ב': מהותה של חובת הנאמנות החלה על עורכי-דין.....	187
פרק ג': חובת הנאמנות ביחסי סניגור פילי ולקוח.....	189
פרק ד': חובת הנאמנות בעין חוק לשכת עורכי-הדין וכללי לשכת עורכי- הדין.....	191
1. "בנאמנות ובמסירות".....	191
2. מה תוכן ה"אמונה" וה"מסירות" בהן חב עורך-דין כלפי לקוחו?.....	191
3. חובת הנאמנות - דוגמאות ותקדימים.....	193
3.1 חובות המוטלות על עורך-דין המחזיק בכספי נאמנות.....	193
3.2 למערערים כ"נהנים" נתונה זכות העקיבה אחר תחלופו החפצי של נכס הנאמנות.....	196
3.3 עורך-דין התרשל בייצוג, בכך שעיכב העברת כספים מחשבון הנאמנות אל חשבון הפרוייקט.....	198

3.4	חובת הנתבע כעורך-דין מתחזקות שבעתיים נוכח היותו נאמן לכספים	199
3.5	עורך-דין לא שמר על נכסי הנאמנות, ולא מילא את תפקידו "באמונה ושקידה" כפי שנאמן סביר היה נוהג באותן הנסיבות	202
3.6	גניבת כספי נאמנות	203
3.7	עורך-דין ששימש ככונס נכסים ישלם פיצויים בסך 306,559 ש"ח בגין משיכת הוצאות שלא כדין	204
3.8	האם הפרו הנתבעים את חובת הנאמנות המוטלת עליהם והאם התנהלות זו אכן גרמה לתובעת נזק כספי?	205
3.9	פתיחת חשבון נאמנות בבנק	208
3.10	מעילת עורך-דין בכספי התמורה שהופקדו אצלו בנאמנות	211
3.11	המחאה שנמשכה מחשבון נאמנות	212
3.12	התנהלות הנתבע פגעה באופן אנוש באמון הציבור במוסד הנאמנות	214
3.13	נדחתה טענה להפרת חובת הנאמנות של הנתבעת	216
3.14	שכר-טרחה המעוכב בחשבון נאמנות	219
3.15	האם הנתבע התרשל והפר את חובת הזהירות והנאמנות המוטלת עליו כלפי התובעת?	220
3.16	עיצוב הכספים בחשבון התובע	221
3.17	חובת הזהירות של עורך-דין כלפי לקוחו	223
3.18	נדחתה תביעת צד להסכם שותפות נגד עורך-הדין שערך את ההסכם בטענה כי זה הפר כלפיו את חובת הנאמנות	226
3.19	האחריות לעריכת הסכם שכר-טרחה מוטלת על עורך-הדין, ואולם היעדרו של הסכם כאמור אין משמעותו היעדר זכאות לשכר-טרחה ראוי	228
3.20	הנתבע הפר את חובת הנאמנות שלו כלפי לקוחו ועליו להחזיר את הסכום שהתקבל לידיו לתובע	230
3.21	סכומים אשר הופקדו אצל עורך-דין בנאמנות	232
235	פרק ה': איסור על ניגוד עניינים	
1.	כללי	235
2.	כלל 14 לכללי האתיקה	236
3.	היתרים לטיפול על-אף ניגוד עניינים	237
4.	כלל 16 לכללי האתיקה	238
5.	כלל 11 לכללי האתיקה	239
6.	כלל 15 לכללי האתיקה	240
7.	דוגמאות לשאלות בסוגיית ניגוד עניינים אצל עורך-דין	240

7.1 כשל מובנה בייצוג בשל כפל ייצוג של נאשמים בידי אותו עורך-דין	240
7.2 ייצוג של מי שהיה עד שכנגד בתיק של לקוח לשעבר בתיק אחר	241
7.3 עורך-דין המייצג לקוח נגד מעבידו לשעבר של עורך-הדין	241
7.4 הבחנה בין לקוח לבין "דורש עצה" שהוא בגדר לקוח פוטנציאלי	241
7.5 עורך-דין של חברה משכנת	242
7.6 עורך-דין של חברה אינו יכול לייצג את החברה ובעל מניות הרוב בסכסוך עם בעלי מניות המיעוט	242
7.7 עורך-דין שערך הסכם ממון עבור שני בני זוג לא יכול לייצג את הבעל כנגד האישה	242
7.8 התנדבות במסגרת לשכת עורכי-הדין במטרה לקדם עניין אישי	243
7.9 ייצוג נגד לקוח לשעבר	243
7.10 ייצוג נגד צד כלפיו יש לעורך-הדין מחוייבות	243
7.11 עורך-דין ששימש ככונס נכסים לא יכול במקביל לייצג את אחד הצדדים לכינוס	244
7.12 ייצוג משותף של חשוד בסחר בנשים וקורבן הסחר	244
7.13 אישור הסכם ממון כנוטריון וייצוג אחד הצדדים בעניין ההסכם	245
פרק ו': אחריות כלפי צד ג'	247
1. כללי	247
2. חובת זהירות של עורך-דין כלפי מי שאינו לקוחו	249
3. אחריות בנוזיקין על עורך-דין - בגין "נזק כלכלי טהור" - עורך-הדין אינו מנותני השירותים של הבנק	250
4. חובת הזהירות של עורך-דין כלפי מי שאינו לקוחו מעוגן בדיני הרשלנות וההיצג הרשלני	251
5. האם רובצת חובת זהירות על עורך-הדין כלפי הבנק בנסיבות המקרה?	252
6. אחריות מקצועית של עורך-הדין - יחסי קרבה ללקוח	253
פרק ז': אחריות עורך-הדין בענייני מקרקעין	255
1. אחריותו המקצועית של עורך-הדין ברכישת/מכירת דירה	255
2. חובת זהירות של עורך-דין כלפי בנק למשכנתאות או בנקים בכלל	258
3. אי-רישום הערת אזהרה	258
4. רישום משכנתה	260
5. החיוב במס והערכת מס שגויה	261
6. החתמה על הסכם ללא הסבר	262

7.	עריכת חוזה מכר על בסיס זכרון-דברים שגוי	263
8.	ניסוח חוזה מכר מקרקעין באופן רשלני	263
9.	הסכם מכר של שתי עסקאות	264
10.	חוסר תשומת-לב כי שטר החכירה פג תוקף	264
11.	אי-הותרת כספים לאבטחת תשלום מיסים	264
12.	הסכם מכר של מכונה וציוד עזר	265
13.	הפרת חוזה למכירת מקרקעין	265
14.	מהו היקף החבות של עורך-דין, אשר יצג את הקבלן בעסקת מכר מקרקעין כלפי רוכש הדירה?	266
15.	אחריות עורך-דין נגד צד ג' שלא לקוחו	268
16.	רשלנות עורך-דין - משק חקלאי - דחיית תביעה	271
17.	אי-העברת זכויות בלשכת רישום המקרקעין מעל 10 שנים מיום חתימת חוזה המכר	272
18.	אי-העברת זכויות בלשכת רישום המקרקעין מעל 35 שנים	272
19.	העברת כספים על-ידי עורך-הדין	273
20.	אי-העברת הצהרה לרשויות המס במועד	273
21.	אי-רישום הערת אזהרה על-ידי עורך-דין	274
22.	הסבר ללקוח על סיכון וקבלת הסיכון - עובדה רלוונטית ומשמעותית בבחינה האם פעל עורך-הדין ברשלנות	277
23.	הימנעות עורך-דין (נאשם בהליך משמעותי) מלרשום הערת אזהרה לטובת הרוכשים במשך מספר שנים כה רב מהווה מחדל חמור; זיכוי עורך-דין מעבירת אי-רישום הזכויות על-שם הרוכשים	279
24.	אי-רישום הערת אזהרה על-שם הקונים במשך 9 שנים	284
25.	גם אם המתלוננים לא ביקשו מפורשות כי עורך-הדין ירשום עבורם הערת אזהרה לטובתם, חובה היתה עליו, לכל הפחות, ליידע את לקוחותיו בדבר חשיבות רישום הערת אזהרה	294
26.	אי-רישום הערת אזהרה וחשיפת הרוכשים לסיכון של עסקה נוגדת - חובת עורך-דין	297
27.	על עורך-הדין היה לדעת כי יתכן ותתעורר בעיה ברישום הערת האזהרה כפי שהבטיח למתלוננות משום שאותו נכס שועבד לבנק ללא הגבלה בסכום, ואין די בידיעתו כי שווי החוב לבנק היה נמוך משווי הנכס, כדי לסמוך על-כך שניתן יהיה לרשום הערת אזהרה	302
28.	עורך-דין - בעל תפקיד שמונה לביצוע רישום הזכויות מטעם אחד הצדדים - התנאת מתן אישור זכויות בתשלום	306
29.	חבות עורך-דין לרישום הבית המשותף; הזכות לפיצויים בגין הפרת החיוב לטובת האדם השלישי, כמוה כזכות לאכיפה ולביטול, מוקנים בד-בבד למוטב ולנושה	308
30.	תרמית - התחזות - רשלנות עורך-דין	309
31.	רשלנות עורך-דין - חברה משכנת	312

32	חובתו המקצועית של עורך-דין כלפי לקוחו - הפעלת שיקול-דעת
313	סביר - כללי
33	על חובת הגילוי המונחת על עורך-הדין
314	מתחזה שמכר מקרקעין
34	314
35	לא הוכח כי עורך-הדין נטל חלק ברישום המשכון על הדירה וכי
315	התרשל בביצוע תפקידו וגרם נזק
36	עורכי-הדין אינם חייבים ברישום זה ואינם יכולים לקחת אחריות
316	מקצועית ומשפטית, לעסקאות שלא היו בשליטתם
37	בקשה לרישום הערת אזהרה - טעויות
316	37
38	טענה לרשלנות בהסכם מכר
317	38
39	עיכוב בהעברת התשלומים לחברה הקבלנית
318	39
40	עסקת המקרקעין - נפלו קורבן למעשה הונאה ונוכלות משוכללים
318	ונועזים
318	40
41	לא בדק קיומן של הערות אזהרה בנסח רישום המקרקעין
319	41
42	האחריות אותה חב הנתבע, כעו"ד מייצג בעסקת מקרקעין
320	42
43	הפסיקה מחייבת עורכי-דין העוסקים בהסכמי מכר מקרקעין,
320	בזהירות ברמה גבוהה באשר לטיפול בעסקה
320	43
44	טענה לזיוף מסמכים על-ידי עורך-דין
321	44
45	האם בדיקת המצב התכנוני היא צעד חיוני או מיותר?
321	45
46	המועד שבו נולדה עילת התביעה הקונקרטית - התיישנות
322	46
47	טענה להתרשלות בעריכת שומת מס שבח עצמית
323	47
48	תביעת רוכשת דירה מקבלן להשבת כספי שכר טרחת עו"ד ששילמה
324	ופיצוי כספי בגין רשלנות מקצועית נטענת
324	48
49	ליווי עסקה לרכישת נכס
324	49
50	הפסד בעקבות היעדר היתר בניה לדירה
325	50
51	רכישת דירות - הונאה
326	51
52	היעדר מנגנון להבטחת תשלומים על-פי הסכם
327	52
53	אי-בדיקת קיומו של צו הריסה
327	53
329	פרק ח': אחריות מקצועית של עורך-דין בניסוח הסכמים
329	1. עריכת הסכם גירושין
329	2. תביעה בעילה של רשלנות מקצועית נגד עורך-דין, שהכין חוזה מכר
330	מניות בין בעלי מניות בחברה מוגבלת בערבות
330	3. אי-רישום משכון בחברה המשכנת לטובת המלווה
330	330
333	פרק ט': אחריות מקצועית - רשלנות בניהול ההליך המשפטי
333	1. מחיקת תביעה בשל רשלנותו של עורך-הדין
333	2. שיקול-דעתו של עורך-דין, לפי סעיף 79א לחוק בתי-המשפט מבלי
334	שנתקבלה מראש הסכמת מרשו
334	3. התרשלות בהכנת תצהיר בתמיכה להתנגדות לביצוע שטר
335	4. הזנחת שאלות יסודיות במשפט
335	335

336.....	5. גביית שיקים
337.....	6. אי-זימון הלקוח לחקירה על תצהירו
338.....	7. רשלנות עורך-הדין בייצוג לקוח במשפט פלילי
338.....	8. האם ניתן להסיק קיומה של רשלנות מתוך הפרת כללי האתיקה?
339.....	9. האם מחדל עורך-הדין הנתבע הביא לאובדן "קלף מיקוח"?
340.....	10. איחור בהגשת תביעה ואי-השבת מסמכים
340.....	11. התרשלות עורך-דין שלא התריע בפני לקוחו כי התביעה עלולה להתיישן
340.....	12. אי-הגשת סיכומים במועד
341.....	13. פסק-הדין בפשרה
341.....	14. טענת המערערים שהמשיב התרשל בייצוג שהעניק להם ובהליכים שניהל בעבורם
342.....	15. תשלום פיצויים בשל רשלנות התובע בייצוג התובעים שכנגד
342.....	16. ייצוג בתביעת גירושין
343.....	17. הלקוחות היו מודעים היטב, בכל שלב בהליך לעובדות ולנתונים הידועים באותה נקודת זמן
343.....	18. תביעה לרשלנות מקצועית מצד עורך-דין, בעילה של אי-הגשת תביעה לבית-המשפט במועד
345.....	פרק י': עניינים שונים
345.....	1. תובענה כספית
346.....	2. עיכוב כספי פיצוי
347.....	3. חבות - כיסוי על-ידי הפוליסה
348.....	4. טענה בדבר פסול במתווה ייצוג
348.....	5. הסדרת מערכת היחסים שבין עו"ד ולקוח
348.....	6. האם קמה לעורך-דין חובה "לעשות מעשה" - עד כדי התפטרות מייצוג - במקרים שבהם לקוחו פועל בניגוד ליעוצו? ואם לא עשה כן, האם יש בכך משום רשלנות מקצועית של עורך-הדין?
349.....	7. פיצויים בגין נזקי גוף
350.....	8. אי-הגשת תביעה כנגד הנתבע על-ידי המנוח עצמו
351.....	9. קיים קשר סיבתי עובדתי בין מחדלי הנתבע לבין חלק מנזקי התובעת הנטענים
351.....	10. כספים שהתקבלו ממכירת הזכויות לא הועברו לקופת הפירוק
352.....	11. הוראות פוליסה לאחריות מקצועית שהוציאה המשיבה למערער
352.....	12. אין מקום לומר כי הופעל שיקול-דעת באופן הפוטר את הנתבע מחבותו בנסיבות
353.....	13. תקופת ההתיישנות בתביעה בגין ביטוח אחריות
353.....	14. קיצור תקופת ההשעיה

15. נראה כי הנתבע הפר את חובת הנאמנות כלפי התובעת כלקוחותו, לא עידכן אותה בנעשה בתיקיה המטופלים על ידו, לאורך שנים, לא שעה לפניותיה עד כי נאלצה לשכור שירותיו של עורך-דין אחר שיפעל לבירור תוצאות התיקים..... 354

16. רישום משכון - עורך-הדין שגה במילוי פרטי החייב והנושה בטופס הודעת המשכון..... 354

17. ייעוץ שגוי של עורך-הדין..... 355

18. עריכת הסכם הלוואה..... 356

19. השאלה אם נוצרו יחסי עורך-דין-לקוח הינה שאלה עובדתית..... 357

20. טענה לרשלנות בניהול ההליך לרבות אי-הזמנית עדים ראויים - התביעה נדחתה..... 357

21. כדי לזכות בתביעה בגין ייצוג רשלני על התובע מוטל הנטל להוכיח כי אלמלא התרשלות עורך-הדין, תוצאת ההליך או פסק-הדין היתה משתנה לטובתו..... 357

22. טענה לרשלנות מקצועית בענייני ירושה - התביעה נדחתה - התובע לא עמד בנטל הנדרש להוכיח כי הנתבע הפר את חובת הזהירות כלפי התובע במעשיו ובאופן שבו פעל במסגרת ייצוג התובע ואחיו בהליכים המשפטיים שהובילו בסופו-של-דבר לכדי הסכם פשרה..... 358

23. רשלנות מקצועית בייצוג במסגרת הסכם מכר - התביעה התקבלה..... 358

חלק ג': אחריות מקצועית של רואי חשבון..... 359

שער א': עילות תביעה בגין אחריות מקצועית נגד רואי חשבון..... 359

פרק א': מבוא..... 359

1. כללי..... 359

2. הדין המשמעותי בעין הצעת חוק רואי חשבון (תיקון מס' 9), התשע"ז-2017..... 359

פרק ב': סטנדרט הזהירות הנדרש מרואי חשבון..... 361

פרק ג': אחריות בעולת רשלנות כלפי צדדים "שכנים" ושלישיים..... 363

1. כללי..... 363

2. חובת הזהירות החלה על עורך-דין כלפי צד ג' (בהחלה על רואה-חשבון)..... 363

3. איזון אינטרסים כמבחן לאי-החלת אחריות..... 365

4. הגישה הרווחת בפסיקה היא כי לרואה החשבון, זכות לעכב את המסמכים בידי עד להסדרת תשלום שכרו הנטען על-ידי הלקוח, הגם שהדבר לא הוסדר בהוראת חוק ספציפית בחוק רואי חשבון וזאת בניגוד, למשל, להוראה המפורשת בסעיף 88 לחוק לשכת עורכי-הדין.....366

5. השיפוט המשמעתית בעניינם של בעלי מקצוע שונים, מסור בראש ובראשונה לגופים המשמעתיים שהוקמו בדברי החקיקה המסדירים את עניינם של אותם בעלי מקצוע. התערבותם של בתי-המשפט בהחלטות הגופים המשמעתיים המוסמכים תיעשה רק במקרים חריגים ויוצאי דופן.....366

שער ב': חוק איסור הלבנת הון ומימון טרור, התש"ס-2000 ורואה-החשבון.....367

פרק א': הלבנת הון - הגדרה ותכלית.....367

1. כללי.....367

2. התכלית.....372

פרק ב': חוק הלבנת הון ותיקוניו - עורכי-דין ורואי חשבון.....375

1. כללי.....375

2. הוראות הדין המרכזיות הרלוונטיות.....384

שער ג': דוגמאות ותקדימים.....387

פרק א': מבוא.....387

פרק ב': ההלכה הפסוקה.....389

1. האם פעלה הנתבעת ברשלנות מקצועית כלפי התובעת?.....389

2. תביעת רשלנות בכך שהנתבעים אשר הפיקו את תלושי השכר בעבור עובדי התובעת, הפרו את חובת הזהירות המוטלת עליהם.....390

3. שתי תביעות כספיות - אי-הוכחת חבות בנזקים.....391

4. תביעה בעקבות כספי גזלה שלא הועברו לרשויות המע"מ.....392

5. אי-הגשת דו"חות - ריכוז חשבוניות לפי סעיף 72 לחוק מס ערך מוסף.....393

6. אחריות רואי חשבון למעילות בחברה - לא ניתן להסיק מהגדרת תפקידם של רואי-החשבון כי הם אחראיים למעילות אשר מתבצעות בחברה.....395

7. בקשה לצו עשה - להורות להמציא את המסמכים הדרושים להכנת מאזנים ודו"חות לרשויות המס.....395

8. בקשה להמצאת חומר חשבוני.....396

9. רשלנות באופן ביקורת החברה וסקירת הדו"חות הכספיים.....397

10. בקשה לקבוע מעשה בית-דין - בעלי דין שונים.....398

11. ניסוח הסכם המכר וביצועו.....399

12. סטנדרט הזהירות החל על רואה-חשבון ומידת המיומנות הנדרשת ממנו 400

חלק ד': אחריות מקצועית של שמאי מקרקעין 401

שער א': אתיקה מקצועית של שמאי מקרקעין ואחריותו המקצועית 401

פרק א': מבוא 401

פרק ב': אחריותו המקצועית של שמאי מקרקעין 403

1. כללי 403

2. אמות-המידה לבחינת אחריותו של שמאי המקרקעין 404

3. אחריות כלפי צד ג' 407

4. אחריותו של שמאי מקרקעין בגין עריכת חוות-דעת 407

שער ב': דוגמאות ותקדימים 413

פרק א': כללי 413

פרק ב': הלכה למעשה 415

1. נדחתה תביעה נגד עו"ד שייצג רוכשים בעסקה לרכישת דירת מגורים, ושמאי מקרקעין, שנטען כי התרשלו כשלא גילו לרוכשים שהנכס שהם רוכשים בנוי בניגוד לתב"ע 415

2. התקבלה תובענה לפיצוי בגין ליקויי בניה - הנתבעת תשלם לתובעים, ביחד ולחוד, את הסך 188,742 ש"ח 417

3. התובעים לא הוכיחו את קיומן של חריגות הבניה כפי שנטענו על-ידם - אחריות שמאי שלא ציין החריגות בחוות-הדעת 418

4. לא נמצאה הצדקה לבירור נוסף - שלישי במספר - שומת היטל השבחה 420

5. התביעה התקבלה, תוך חיוב הנתבע בפיצוי התובעים בגין הנזק שגרם להם ברשלנותו - שומת היטל השבחה 421

6. הפעולות שביצע הכונס בניגוד לדין ולהחלטות מפורשות מכוחן פעל 423

7. התביעה נדחתה - כונס נכסים ושמאי מקרקעין - לא הוכחה טענת תרמית או הטעיה או רשלנות 425

8. תביעת בנק - רשלנות שמאי מקרקעין - לא נמצא כי התקיימו המבחנים הנדרשים להענקת רשות ערעור בגלגול שלישי 426

9. תביעה נגד שמאי מקרקעין - שיהוי בהגשת סעד זמני 427

10. השמאי שחב חובת זהירות מושגית וקונקרטיית כלפי הכונס וכלפי המערערים - התרשל 428

11. נדחתה טענת התובעים בעניין רשלנות הנתבע לגבי עצם סכום השומה שבחוות-הדעת 430

12. שמאית מכריעה - בעקבות המינוי לא נקלעה השמאית למצב שבו היה קיים חשש לניגוד עניינים או למשוא פנים 432

13. התקבלה תביעת בנק נגד שמאית מקרקעין - ערכה שומה באופן רשלני	433
14. האחריות להערכות השמאיות מוטלת כולה ובאופן בלעדי על כתפי המאמן	435
15. נדחתה תביעת בנק נגד שמאי בגין נזקים שארעו לו בהסתמכו על חוות-דעת שערך	436
16. נדחתה תביעת אחריות מקצועית - השמאי הנתבע הגיש חוות-דעת מקצועית ולא רשלנית	436
17. על המערערים היה לזמן את השמאי לעדות, נוכח הליקויים שהתגלו בחוות-דעתו ומשלא עשו כן - אין להם להלין, אלא על עצמם	438
18. תביעה טרם זמנה - פוליסת אחריות מקצועית	439
19. עתירה נגד מועצת שמאי מקרקעין - העתירה נדחתה	440
20. תביעה כנגד צד שלישי (עורך-דין) שעבד כשכיר אצל הנתבע (משרד עורכי-דין) - ההודעה לצד שלישי נמחקה	441
חלק ה': אחריות מקצועית של נושא משרה בחברה ... 443	
שער א': כללי	443
פרק א': מבוא	443
פרק ב': חובת נושאי משרה - קרן פנסיה	445
1. כללי	445
2. חובות אמון החלות על נושאי המשרה (קרן פנסיה)	446
שער ב': חובות המוטלות על נושא משרה על-פי חוק החברות	449
פרק א': אדניה של חובת הזהירות מכוח סעיף 252 לחוק החברות	449
1. חובת הזהירות	449
2. כלל שיקול-הדעת העסקי	457
3. סטנדרט ביניים - "בחינה מוגברת" (Enhanced Scrutiny)	470
4. בין כלל שיקול-הדעת העסקי לחובת הזהירות	475
5. סיכום ביניים	477
6. ביקורת שיפוטית במצב של שינוי מבנה ההון בחברה אגב רכישה ממונפת	479
פרק ב': חובת האמונים	483
פרק ג': חובת ההגינות חלה על בעל שליטה ולא על נושאי משרה	489
פרק ד': חובות בעל מניות	491
פרק ה': מה באשר לתוכנה של חובת ההגינות, וליחס בינה לבין חובת האמונים המוטלת על נושא משרה ולחובת תום-הלב המוטלת על כל בעל מניה	493
פרק ו': האם לבעל מניות בחברה בפירוק זכות תביעה ישירה כלפי המפרק בגין התרשלות	501

פרק ז': תמצית הלכות.....	507
1. אחריות מנהלי הקרן.....	507
2. אחריות לנזקים הכלכליים שהובילו לקריסתה של החברה.....	507
3. השקעות נדל"ן כושלות.....	508
שער ג': חובת הזהירות של נושאי משרה והתביעה הנגזרת..	509
פרק א': מבוא.....	509
פרק ב': מהותה של התביעה הנגזרת.....	515
פרק ג': תנאים מוקדמים להגשת תביעה - סעיף 194 לחוק.....	517
1. כללי.....	517
2. חובת הפניה לחברה באמצעות יו"ר הדירקטוריון טרם הגשת תביעה נגזרת.....	517
3. הקלה בדרישת הפניה המוקדמת - תיקון מס' 16 - סעיף 194(ד) לחוק.....	518
4. הוראות סעיפים 194 עד 205 לחוק - קוגנטיות.....	520
5. האם ובאיזו מידה צריך בית-המשפט להתערב בשיקול-הדעת של האורגנים הרלוונטיים בחברה שהחליטו שלא להגיש תביעה נגד תע"א?.....	521
6. האם רשאי חבר קופת חולים להגיש תביעה נגזרת בשם קופת החולים?.....	523
7. בקשה לאישור תביעה נגזרת שיסודה בטענה שדמי שכירות שמקבלת החברה נמוכים ומקפחים בכך את החברה.....	525
8. מגיש התביעה אינו בעל מניות.....	526
9. תביעה נגזרת בעקבות פגיעה בעסקיו של המבקש ופגיעה בחברה.....	530
10. האם יש להתיר לחברה ייצוג נפרד ועצמאי מהתובע הנגזר?.....	531
11. בקשה לאישור תביעה כתביעה נגזרת בעקבות שימוש בקנין רוחני.....	532
12. בקשה לבזיון בית-המשפט לאור אי-תגובת מנכ"ל החברה אלא עובד אחר מטעמו.....	535
13. בקשה לתיקון כתב תביעה - דחיית הבקשה החורגת מגבולות תחום התביעה הנגזרת שנתחם על-ידי בית-המשפט.....	536
14. בקשה להגשת תביעה נגזרת בעקבות חריגה מהרשאה לאישור הסדר חוב.....	537
15. בקשה להכרזה על החברה כזכאית לכל ההכנסות מכוח הסכם התקשרות.....	538
16. בקשה לאישור תביעה נגזרת בשל החלטה לפיה תוצרת האגודה תשווק על-פי החלטת מנהל ויו"ר האגודה.....	540
17. האם שינוי בנסיבות שהקנו לכאורה למבקש זכות להגיש את בקשת האישור, מחייב את סילוק בקשת האישור על-הסף?.....	542

18.	חלוקת דיוידנדים ונטילת הלוואות תוך ניגוד עניינים.....	543
19.	בקשת נאמנים להקצבת 30 יום להגשת כתב הגנה - חלוקות אסורות של דיוידנד.....	544
20.	בקשה להיכנס בנעלי אל על נתיבי אוויר לישראל בע"מ בתביעה נגד מנכ"ל החברה והדירקטורים.....	545
21.	בקשה למתן סעדים זמניים - להורות למשיבים להימנע מלעשות כל שימוש או דיספוזיציה בטכנולוגיה, בנכסים ובידע בהם הם מחזיקים, על-פי הנטען, שלא כדין ובניגוד לפסק בורר חלוט.....	546
22.	בקשה להגשת תביעה נגזרת בעקבת החלטת דירקטוריון על חלוקת דיבידנדים.....	547
23.	בקשה לאישור תביעה נגזרת - חלוקת דיבידנדים שבעל מניות נהנה ממנה.....	548
24.	בקשה לאישור תביעה נגזרת - אי-הצגת מכתב פניה.....	551
25.	תובענה כספית להשבת כספים וציוד לחברה.....	553
26.	בקשה לאישור תביעה נגזרת - עסקאות הכושלות לרכישת מניות אשר גרמו להתמוטטות כלכלית של החברה.....	555
27.	בקשה לאישור תביעה כתביעה נגזרת - דילול מניות כאשר בעלי מניות אחרים השקיעו השקעות נוספות ושמרו על שיעור אחזקותיהם בחברה אינו מהווה עילה לתביעה נגזרת.....	556
28.	בקשה לאישור תביעה נגזרת - פעולות בחשבון החברה שלא על-פי ההוראות המחייבות בכל הנוגע לזכויות החתימה בחשבון.....	557
29.	בקשה לאישור תביעה נגזרת - ניגוד העניינים.....	559
30.	בקשה לסילוק התביעה על-הסף - אי-צירוף ייפוי כוח.....	560
31.	בקשה לאישור תביעה נגזרת - אופן ניהול החברה.....	561
32.	בקשה לאישור תביעה נגזרת - אי-הגשת כתב תביעה.....	562
33.	בקשה לאישור תביעה נגזרת - נסיבות שאינן מתקיימות עוד.....	563
34.	בקשה להתיר ניהול התביעה כתביעה נגזרת - ביטול חלקי של הסכם פשרה שנתקבל בניגוד לדין.....	566
35.	האם תובע שאינו אוחז עוד במניותיה, אינו "כשיר" כיום להניע הליך של הגשת תביעה נגזרת?.....	568
36.	בקשה לסילוק תביעה על-הסף - האם בעל מניות בנאמנות יכול להגיש תביעה נגזרת?.....	570
	פרק ד': אישור תביעה נגזרת - סעיף 198 לחוק.....	573
1.	כללי.....	573
2.	התנאים ההכרחיים לאישורה של תביעה נגזרת.....	575
3.	הוכחת עילה לכאורה.....	576
4.	ניהול התובענה הינו לטובת החברה.....	578
5.	תום-לב של המבקש.....	578
	פרק ה': יישומו של סעיף 198 לחוק - דוגמאות ותקדימים.....	581

1. הגשת התביעה מהווה הסטה למחוזות בלתי רלוונטיים 581
2. הפחתת סכום התמורה ממכירת מגרש - אישור בדיעבד - אי-דיווח על עיסקה נוספת 584
3. תביעה נגזרת נגד חברת משפחתית לא פעילה 586
4. תביעה נגזרת בעקבות תשלום מענק פרישה 588
5. בקשה לצמצום היקף מספר העדים המוזמנים שחלקם חוסים בחסיון עו"ד לקוח 590
6. בקשת רשות ערעור על החלטת בית-משפט השלום שבמסגרתה נדחתה בקשת המבקש לסילוק על-הסף של התביעה - אי-ביצוע תשלומים וגזל כספי החברה 591
7. בקשה לאישור תביעה נגזרת בשם חברה לפיתוח מוצרים טכנולוגיים לזיהוי חומרים מסוכנים 593
8. בקשה להורות לתובע הנגזר להגיש תצהיר בו יפרט את טיב קשריו 594
9. בקשה ליתן צו להגבלת שימוש בכספים המצויים בקופת בית-משפט של מדינת ניו יורק 595
10. איזו מבין שתי בקשות "מתחרות" דומות לאישור תביעה נגזרת צריכה להידון בפני בית-המשפט? 597
11. האם המשיבות אחראיות לנזקים אשר נגרמו להן לכאורה עקב משבר גיאופוליטי שהתרחש ברוסיה ובאוקראינה? 599
12. בקשה לעיכוב הליכים בשל תניית בוררות חו"ל 601
13. מה דינם של תשלומים שמעניק בעל שליטה בחברת אחזקות מכיסו הפרטי לנושאי משרה בחברה, בקשר עם ביצוע מהלך של פיצול החברה לשתי חברות אחזקות ובתנאי שמהלך זה יצליח? 602
14. בקשת הנאמן לאשר לו להגיש תביעה נגזרת בשם פושט הרגל 606
15. האם יש לבטל את ההחלטה שהתירה המצאת הבקשה להגשת תביעה נגזרת לידי המשיבים בחו"ל? 607
16. בקשה לאשר הגשת תביעה נגזרת בעקבות ביטול עסקת מכר 608
17. בקשה להגשת תביעה נגזרת בעקבות התנהלות המשיבים אל מול שוכרי הנכס 611
18. בית-המשפט קבע, כי לא ניתן לקבוע שהחלטתה של החברה שלא להיענות למכתב הדרישה של המבקש ולא להגיש תביעה נגד תע"א, היתה החלטה בלתי-סבירה. בקשה לאישור תביעה נגזרת נדחתה .. 612
19. בקשה לדחית בקשה לקיום דיון חוזר 614
20. בקשה למתן סעד זמני המורה על דחיית האסיפה הכללית 616
21. בקשה לאישור ניהול תביעה נגזרת בעקבות זיוף מסמכים 618
22. בקשה לסילוק בקשה נגזרת על-הסף בעקבות ויתור על אופציות 620

23. בקשה לאישור תביעה כתביעה נגזרת בעקבות ביצוע פעולות שלא בסמכות.....	621
24. סדר הגשת התביעות.....	622
25. בקשה לאישור תביעה נגזרת - קיים כיסוי להצהרות הנוגעות להפקדת הכספים.....	623
26. זכות בסכום היתרה ממכירת דירה.....	625
27. בקשה להתיר תיקון בבקשה לאישור תביעה נגזרת.....	626
28. האם ניתן לומר כי כאשר מדובר באישור של הסדר פשרה בתביעה ייצוגית חל ההסדר הספציפי שבסעיף 202 לחוק החברות ואין עוד צורך בקבלת האישור המשולש?.....	628
29. בקשה להורות על התליית הליכים.....	629
30. בקשה לאישור תביעה כתביעה נגזרת - שכרו של בעל השליטה.....	631
31. בקשה לאישור תביעה נגזרת - שימוש בכספי החברה לרכישת בית מגורים פרטי.....	634
32. בקשה לאישור תביעה נגזרת - הפרת התחייבות כספית.....	635
33. בקשה לדחיה על-הסף של הבקשה לאישור הגשת תביעה כתביעה נגזרת.....	635
34. בקשה לאישור תביעה נגזרת - התנהלות שלא כדין.....	636
35. בקשה להורות על-פירוט העובדות העומדות בבסיס טענת תרמית.....	638
36. בקשה לאישור הסדר שהושג בתביעה הנגזרת.....	639
37. בקשה למחיקת הבקשה לאישור הגשת תובענה נגזרת.....	640
38. בקשה לאישור תביעה נגזרת - אובדן רווחים מדמי ניהול.....	641
39. בקשה לאישור תביעה נגזרת עקב החלטת הדירקטוריון השגויה.....	643
40. בקשה לאישור תביעה נגזרת - תביעה חוזית-כספית בגין יתרת תשלום.....	645
41. הכרעה בשאלת תום-הלב של המבקשים.....	646
42. האם נפתח עסק מתחרה המקים עילה להגשת תביעה נגזרת?.....	648
43. בקשה לאישור תובענה ייצוגית - הפרת חובת האמונים כלפיה כבעלת מניות אינדיבידואלית.....	650
44. בקשה לאישור תביעה נגזרת - אי-בדיקת מסמכים בטרם חתימה.....	655
45. בקשת רשות ערעור על אישור חלקי של בקשת לאישור תביעה נגזרת בשם חברת כפל חקלאות בע"מ המורה להמציא חשבונות.....	662
46. בקשה לאישור הסכם פשרה בתביעה נגזרת.....	663
47. בקשה לאישור תביעה נגזרת - ביטול פסק-דין.....	666

48. בקשה לאישור תביעה נגזרת - נטילת רכוש מהחברה שלא כדין.....	667
49. דרישת תגובת הרשות לניירות ערך לצורך אישור הסכם פשרה.....	669
50. האם דירקטורית המסרבת לבצע כל פעולה לטובת החברה כל עוד לא אושר סכום דמי הניהול שהיא דורשת, נוהגת כדין?.....	669
51. תביעה שאינה עולה בקנה אחד עם עקרונות תום-הלב.....	673
52. חוסר תום-לב.....	673
53. שיקול-דעת נרחב של בית-המשפט.....	673
54. רכישת מניות לאחר שנודע לו על עילת התביעה - חוסר תום-לב.....	673
55. בקשה לאישור תובענה נגזרת בעקבות הובלת החברה למצב של חדלות פרעון - בהיעדר הוכחה על קיום חוב התביעה נדחתה.....	674
פרק ו': חלוקה אסורה ועסקה עם בעל שליטה - סעיף 204 לחוק.....	675
פרק ז': חברה בפירוק - סעיף 205 לחוק.....	677
1. כללי.....	677
2. ההלכה הפסוקה.....	678
חלק ו': אחריות מקצועית של מהנדסים, אדריכלים והנדסאי בניין.....	683
שער א': כללי.....	683
פרק א': כללי.....	683
פרק ב': הדין.....	685
1. חוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958.....	685
2. תקנות המהנדסים והאדריכלים (רישוי וייחוד פעולות), התשכ"ז-1967.....	693
3. תקנות המהנדסים והאדריכלים (כללים בדבר התנהגות שאינה הולמת את כבוד המקצוע), התשנ"ה-1994.....	694
שער ב': אחריות המקצועית של מהנדסים - ארכיטקטים - הנדסאי בניין.....	699
פרק א': כללי.....	699
פרק ב': ליקויי תכנון.....	703
1. רוחבן של המדרגות הטרפזיות.....	703
2. רוחב המסדרון צר מהנדרש על-פי תקנות התכנון והביה.....	703
3. גובה מפלס עליון נמוך.....	704
4. הבדלי שטח בין המוצע לבין הנמכר בפועל.....	704
פרק ג': דוגמאות ותקדימים.....	707
1. פסילת חוות-דעת מומחה בתוארו כמהנדס בניין.....	707

2.	מומחה יהיה מי שרכש את מומחיותו בלימודים סדירים וזכה לתעודה פורמלית. ברם, אין מניעה לכך ש"מומחה" ירכוש את מומחיותו שלא בדרך פורמלית.....	708
3.	דחיית בקשה לפסילת מומחה בהתחשב בניסיונו הרב על-אף אי-קיום תנאים להכשרתו כמהנדס.....	709
4.	דחיית תביעה נגד אדריכלים בגין רשלנות.....	711
5.	סטיות מתכנית המיזוג.....	713
6.	ליקויי בניה.....	714
חלק ז': אחריותו המקצועית של מתווך מקרקעין 715		
שער א': הדין 715		
פרק א': חוק המתווכים במקרקעין, התשנ"ו-1996..... 715		
פרק ב': תקנות המתווכים במקרקעין, התשנ"ז-1997 733		
שער ב': חוק המתווכים במקרקעין, התשנ"ו-1996 - הוראות בבסיס האחריות המקצועית 739		
פרק א': הגדרות - סעיף 1 לחוק המתווכים..... 739		
1.	כללי.....	739
2.	עסקת תיווך עליה חל חוק המתווכים - במקרקעין עסקה בתמורה.....	740
3.	זכות במקרקעין - על-פי הוראות חוק המתווכים במקרקעין, מהי?.....	741
4.	עסקה במניות אך קשורה למקרקעין - תחולת חוק התיווך.....	742
5.	תחולת סעיף 1 לחוק - דחיית בקשה למחיקה על-הסף משום שאין זה ראוי כי בית-המשפט העליון יאמר את דברו בסוגיה זו ללא תשתית עובדתית-קונקרטית.....	743
6.	האם נכרת חוזה משפטי מחייב בין הצדדים להמרצת הפתיחה?.....	744
7.	האם למשיב קיימת זכאות לדמי תיווך, ואם-כן מהו סך דמי התיווך שפסק בית-המשפט המחוזי?.....	746
8.	האם לופו היה הגורם היעיל?.....	749
9.	פניה לנתבעת בהצעה להתקשר בעסקה לרכישת נכס מקרקעין.....	750
10.	האם התובעים ביצעו פעולת שיווק?.....	751
11.	המתווך כ"גורם פעיל" חרף פעילות מצומצמת כמו המצאת כתובת בלבד.....	752
12.	תשלום יתר של דמי תיווך.....	752
פרק ב': איסור עיסוק ללא רישיון - סעיפים 2-7 לחוק המתווכים ... 755		
1.	הדין.....	755
2.	כללי.....	758

3.	הנפקות של אי-תשלום אגרת רישוי	759
4.	נטל ההוכחה על קיום רישיון רובץ על התובע דמי תיווך	760
5.	עיסקת תיווך "אקראית" שאיננה חוסה תחת הוראות חוק התיווך	761
6.	אין תחולה לחוק המתווכים על פעולות תיווך במקרקעין המצויים מחוץ לישראל, לא כל שכן מקום שגם המתווך אינו ישראלי	761
7.	עיסוק במקצוע התיווך באמצעות תאגיד	762
8.	הסכם התיווך המותנה, בכך שייחתם על-ידי השוכר הסכם שכירות מבנה ייעודי	763
9.	האם המשיב 3 - מתווך או לא?	764
10.	האם מתקיימת תחולת חוק המתווכים במקרקעין על תיווך במקרקעין הנמצאים מחוץ למדינת ישראל?	768
11.	הגשת שיק לביצוע בלשכת ההוצאה לפועל כתשלום עבור דמי יזמות	773
12.	היעדר חתימה על הסכם תיווך	774
13.	דרישה לתשלום עמלה בגין ביצוע פעולות תיווך וסיוע במשא-ומתן לרכישת מקרקעין בצ'כיה וברומניה	775
14.	עסקת אקראי למכירת נכס	778
15.	אי-הרמת הנטל להוכחת תביעה	779
16.	חווה התיווך אינו בטל בשל היעדר גילוי בכתב של עניין אישי של התובע	780
17.	האם מתקיימים התנאים לקיומו של הסכם תיווך כדין אשר נעשה על-ידי מתווך מורשה?	781
	פרק ג': חובת הגינות וזהירות - סעיף 8 לחוק המתווכים	785
1.	הדין	785
2.	כללי	785
3.	אמצעים ראויים ב"נסיבות העניין" - חובת הגילוי	786
4.	חובת יידוע של הצדדים בדבר הייצוג המקביל ועל דמי התיווך המקבילים	786
5.	הסכם מכר למקרקעין עליו עתידה להיות תכנית מיתאר	790
6.	ערעור על פסק-דין שניתן על-פי סעיף 79א לחוק בתי-המשפט - לא נחתם בין הצדדים הסכם	793
7.	תובענה לביטול הסכמי התקשרות	794
8.	החזרת דמי התיווך החלקיים	795
9.	מהו היחס בין מינוי מתווך בלעדי מטעם המוכר לבין תרומתו של מתווך אחר, הפועל מטעם הרוכשים, ובאילו נסיבות קמה למתווך האחר זכות לדמי תיווך?	796
10.	המדובר בשירותי תיווך או בתמורה אחרת?	798

11. גביית סכום גבוה מהמוסכם עבור מכירת הנכס מהווה הפרת חובת מתווך לנהוג באמינות	799
12. בקשה למתן צו מניעה זמני מטעם כונס נכסים	801
13. האם הנתבע הוטעה בקשר לגודל השטח?	802
14. רכישת דירה במודיעין	804
15. זיוף אישורי ייפוי כוח וצווי ירושה	805
פרק ד': הזמנת שירותי תיווך - סעיף 9 לחוק המתווכים	809
1. הדין	809
2. המישור הצורני: חוזה בכתב הכולל פרטים כנדרש בחוק	810
3. דרישת הכתב	812
4. בלעדיות	816
5. זכאות לדמי תיווך	819
6. דרישת הכתב בחוק המתווכים והשאלות שהתעוררו לגבי פרשנותה	821
6.1 כללי	821
6.2 הגישה הקפדנית	822
6.3 הגישה הגמישה	822
6.4 הגישה הקיצונית בהיעדר מסמך בכתב	823
6.5 פסיקת בתי-המשפט השלום והמחוזי	823
6.6 פסק ההלכה האחרון בסוגיה	825
7. מהו היקף הזכאות לדמי תיווך של המתווך שהיה מעורב במשא-ומתן שקדם לעסקת המקרקעין? העובדה שמתווך לא ניהל את המשא-ומתן בין הרוכשים-לבין המוכר אינה גורעת מהיותו הגורם היעיל בהתגבשות העסקה	828
8. גילויים של מסמכים התומכים, לשיטת המבקש, בטענותיו באשר לגודל הדירה אינו מהווה נסיבה המאפשרת פתיחה מחדש של הסוגיה	831
9. תשלום דמי תיווך למי שאינו מחזיק ברישיון לתיווך במקרקעין	832
10. דחיית תביעה לדמי תיווך - העובדה שבית-משפט השלום ובית-המשפט המחוזי הגיעו לאותה תוצאה מנימוקים שונים אינה מצדיקה כשלעצמה מתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי"	833
11. עמלה המותנית במכירת 20 יחידות דיור בפרק זמן של 18 חודשים	837
12. פעולת תיווך שהובילה להתקשרות בעסקת קומבינציה	842
13. דמי תיווך עבור דירה שניה	845
14. ערעור נושה על דחית תביעת חוב - פעולת תיווך במקרקעין	847
15. עתירה לדחיית מועד העיון בקלטות - תביעה לדמי תיווך	849
16. צדדים מתוחכמים שלא הגדירו את העסקה כתיווך כעולה מכתב ההתחייבות	850

17.	בקשה להורות על דחיית עיון ב- 38 הקלטות ותמלולן	853
18.	תובענה לתשלום שכר-טרחא בעבור תיווך בעסקה למכירת מניותיה של חברה	855
19.	"אי-דיוקים" במצג שהציג בפניו המשיב, לרבות במודעה שפורסמה על ידו באתר האינטרנט	856
20.	אי-הכנסת כסף לקופה המשותפת - שותפות מתווכים	857
21.	החובה לשלם דמי שיווק ולחילופין דמי תיווך לו היה הפרוייקט יוצא לפועל	859
22.	בקשה למחיקה על-הסף - האם ראוי למחוק על-הסף את התביעה לתשלום דמי תיווך עבור תיווך בעסקת מקרקעין, משום שלא היה הסכם תיווך בכתב?	860
23.	רכישת שטח שעל-פי התב"ע מיועד למלונאות, מגורים ומסחר	862
24.	שימוש בשם לצורך רכישת נכס	862
25.	הפרת התחייבות חוזית לקשירת עסקה לרכישת קרקע	863
26.	מציאת נכסים באמצעות מספר מתווכים	865
27.	האם התחייבות לתשלום דמי תיווך מספקת דרישת הכתב בהתאם לחוק המתווכים במקרקעין והאם היא רלוונטית לעסקה לביצוע פרוייקט על-פי תכנית תמ"א 38?	867
28.	פסק-דין על דרך הפשרה - הסכמה בעל-פה לניהול משא-ומתן לשיווק דירה	868
29.	האם מגיע תשלום על-אף ביצוע פעולות שהכשילו ביצוע העסקה?	869
30.	האם התובע הוא הגורם היעיל בעסקה אשר התגבשה בסופו-של-דבר בין המנהל המיוחד של החברה לבין הנתבע?	872
31.	תביעה לסעדים הצהרתיים וכספיים - הסכמים לרכישת שני נכסי מקרקעין	872
32.	דמי תיווך עבור מכירת דירה לאחר תשלום תיווך עבור השכרתה	874
33.	הסכם לשיתוף פעולה לרכישת והשבחת מקרקעין השוכנים לחוף הים	874
34.	אי-השגת הסכמת הכונ"ר לתשלום דמי תיווך	876
35.	רכישת נכס על-ידי נציג בישראל	877
36.	האם המערער זכאי לקבל דמי תיווך מהמשיבה בגין פעולות תיווך שהוא ביצע לטענתו בין המשיבה לבין קבוצת רכישה?	879
37.	תביעה למתן פסק-דין המצהיר על ביטול הסכם מכר לפיו נמכרו זכויותיו של התובע בדירתו בתל-אביב לנתבע	879
38.	תביעה למתן סעד הצהרתי לפיו זכרון הדברים תקף	881
39.	האם היה מקום לדחות על-הסף תביעה של הפרת התחייבות לתשלום שכר?	882

40.	אי-תשלום עובר מאמצים למכירת בית	883.....
41.	יפוי כוח למכירת דירה	886.....
42.	האם יכול מתווך במקרקעין לפעול באמצעות תאגיד?	888.....
43.	האם הבנק ו/או כונסי הנכסים שמונו מטעמו היו מחוייבים ל"בלעדיות" כלפי התובעת?	889.....
44.	פרטי הדירה שנרשמו במסמך התיווך שלא בנוכחות המערער - פסק-דין על דרך הפשרה	891.....
45.	תביעה כספית בין מתווכים	891.....
46.	האם הנכס הנמכר כלל לא היה חלק מהסכם התיווך אלא הוסף לו בדיעבד?	892.....
47.	תביעה לדמי תיווך של מתווך שלא החתים את המוכר על הזמנה לקבלת שירותי תיווך	893.....
48.	האם מילאו התובעים אחר הוראת סעיף 9 לחוק?	894.....
49.	אחוז הרווח עבור תיווך	895.....
50.	הפרת התחייבותו לשאת בתמורה עבור שירותי תיווך שהעניקו לו מכוח הסכם שנכרת ביניהם למתן שירותי תיווך במקרקעין, שלא בבלעדיות	896.....
51.	שני הסכמי תיווך - ביטול פסק-דין במעמד צד אחד	897.....
52.	אין לקבל טענה להיעדר חבות בתשלום דמי התיווך, בשל הפגם הגלום בהסכם התיווך של היעדר פירוט המחיר המבוקש	898.....
53.	הודאה והדחה - בקשה להורות כי הנתבעים יפתחו בהבאת הראיות	900.....
54.	אין בכוחו של הסכם התיווך לגבור על הוכחת טענת הנתבעת כי הדירה לא הוצגה לה על-ידי התובע	901.....
55.	אי-הוכחה כי החתימה על טופס ההזמנה הינה חתימתו של הנתבע	902.....
56.	האם פעולות התובעת בעניין עסקת המכר היו פעולות ייזום וטיפול, או פעולות תיווך במקרקעין?	903.....
57.	בקשה לרפא את היעדרו של הסכם תיווך באמצעות עיקרון תום-הלב	904.....
58.	האם קודם לכניסתה של התובעת - המתווכת - לתמונה ביקרו בני הזוג בבית?	905.....
59.	תביעה לתשלום דמי תיווך ופיצויים בטענה להפרת חוזה התיווך	908.....
60.	האם ההסכם בין הצדדים יוצר חזקה לפיה התובע הינו גורם?	909.....
61.	הקפדה על מילוי טופס ההזמנה באופן שתואם את הוראות הדין	910.....
62.	שכר-טרחה עבור השבחת 3 מגרשים	911.....
63.	התערבות גורמים בקשר החדש	912.....

64. חתימה על הסכם הבלעדיות, לפעולות שביצע התובע במהלך תקופת הטיפול בדירה.....	914
65. הנתבע התחייב כלפי התובע התחייבות מפורשת ומסויימת, והפר התחייבות זו - בלא שנתן כל הסבר מניח את הדעת.....	915
66. האם הוסכם על שיעור דמי תיווך אחר והאם הסכים הלקוח כי המתווך יזכה בתשלום דמי תיווך גם עבור מכירת הנכס של הלקוח?.....	916
67. התחייבות למתן שירות הנוגע לשיווק הדירות אשר נועדו להיבנות במגרש לאחר רכישתו.....	917
68. חתימה על מספר הסכמי בלעדיות.....	918
69. הפרת הסכם תיווך ובקשה לתשלום דמי תיווך עבור עסקאות מכירת ביתם של הנתבעים ועסקת רכישת דירה על ידם.....	919
70. לא הוכח כי הסכם המכר נחתם עקב לחץ או השפעה בלתי-הוגנת.....	921
71. תביעה לתשלום דמי תיווך בגין עסקת רכש מחצית מגרש.....	922
72. חתימה על טופס התחייבות לתשלום דמי התיווך עם ההגעה לארץ.....	923
73. הסכם שנכרת בין הצדדים ואשר לטענת הנתבע נחתם תחת כפייה.....	923
74. האם זכאי התובע לקבלת דמי תיווך גם אם אין בנמצא הסכם תיווך, גם לא ניסיון כלשהו לכריתת הסכם כזה עובר להשלמת העסקה?.....	924
75. האם זכאית התובעת לדמי תיווך חרף כך שלא היתה מעורבת במכירת הדירה?.....	925
פרק ה': גילוי עניין אישי - סעיף 10 לחוק המתווכים.....	927
1. כללי.....	927
2. חובת המתווך לפעול בנאמנות.....	927
3. דמי תיווך בגין עסקת שכירות של חנות.....	928
4. האם הוסתר זיהום בקרקע?.....	929
5. האם חייב מתווך מקרקעין לגלות ללקוחו, מוכר המקרקעין, כי הוא מקבל עמלה גם מהקונה?.....	932
פרק ו': איסור גילוי ידיעה - סעיף 11 לחוק המתווכים.....	935
פרק ז': איסור פעולות משפטיות - סעיף 12 לחוק המתווכים.....	939
1. הדין.....	939
2. כללי.....	939
3. נפקותו של הסכם שנערך על-ידי מתווך.....	940
4. על בית-המשפט היה לשמוע בפירוט את גרסת המבקש, תוך קבלת התייחסותו לנשמע בהקלטה ורק לאחר מכן יקבע את התשתית העובדתית.....	941

5. תובענה לאכיפת מסמך אשר השתכלל לכדי הסכם למכר	
מקרקעין	943.....
6. ניהול משא-ומתן שלא בתום-לב	945.....
7. מסירת נכס הרוס וחבול	946.....
8. תביעה לביצוע בעין של ההסכם	948.....
9. בעצם החתימה ההסכם על הסכם יש משום ויתור מכללא על דרישת	
החוק להיותו של המבקש הגורם היעיל	950.....
10. היעדר מסמך היוצר קשר ישיר בין המתווך לבין המוכרת	951.....
11. זיכרון הדברים איננו הסכם מחייב	952.....
12. הפרת הסכם בלעדיות	953.....
13. עסקה סופית למכירת מגרש בלבד	955.....
14. פעילות בניגוד לסעיף 12 לחוק	955.....
פרק ח': איסור העסקה - סעיף 13 לחוק המתווכים	957.....
חלק ח': אחריות מקצועית של יועצי השקעות	961.....
שער א': כללי	961.....
פרק א': מבוא	961.....
פרק ב': חקיקה רלבנטית - יועצי השקעות	963.....
שער ב': האחריות המקצועית של יועצי ההשקעות - מעמד	
המשקיעים וחברות הביטוח	965.....
פרק א': מבוא	965.....
פרק ב': דוקטרינת המבוטח התמים	967.....
1. העקרון	967.....
2. התנאים להחלת דוקטרינת "המבוטח התמים" (עד להילכת ע"א	
(7058/17)	967.....
3. הילכת מלמד הנ"ל - החלת דוקטרינת ה"מבוטח התמים"	969.....
4. סקירת הסוגיה במשפט השוואתי	969.....
פרק ג': דוגמאות ותקדימים	973.....
1. דוקטרינת "המבוטח התמים"	973.....
2. הפסדים כספיים שנגרמו ללקוחות במסגרת ניהול תיקי	
השקעותיהם	974.....
3. מצגי שווא	974.....
חלק ט': אחריות מקצועית של שמאים מתחומים	
שונים	977.....
שער א': שמאות רכב	977.....
פרק א': כללי	977.....
פרק ב': הדין	979.....
פרק ג': "ירידת ערך אובייקטיבית" - כללי	993.....

פרק ד': הנחיות מקצועיות לשומת נזק וחוות-דעת שמאי מתוך הנחיות משרד התחבורה 995

פרק ה': תאימות והתאמת חלקי חילוף לרכב בעת עריכת שומה על-פי הנחיות משרד התחבורה 999

פרק ו': הנחייה מקצועית של משרד התחבורה בדבר "חוות-דעת נגדית" 1001

פרק ז': אבחנה בין ירידת ערך טכנית לירידת ערך מסחרית 1003

1. כללי 1003

2. כללי ועדת ששון אינם מחייבים בהכרח אלא ניתן לסמוך גם על שיטת חישוב עצמאית להערכת הנזק 1003

3. חישוב ירידת הערך 1004

פרק ח': שמאות רכב - שמאי רכב - מתמחה בשמאות רכב 1007

1. השמאי והמתמחה 1007

2. קריטריונים לאימון מתמחים וכלל התמחות - מתוך קובץ ההנחיות המקצועיות לשמאי רכב של משרד התחבורה 1007

פרק ט': הנחיית משרד התחבורה לגבי כללי התנהגות ואתיקה מקצועית 1009

פרק י': "נזק גולמי" - "אובדן גמור" - היחס בין המושגים 1011

1. כללי 1011

2. חישוב נזק גולמי לרכב - על-פי הנחיות מקצועיות של משרד התחבורה 1012

3. הלכה פסוקה 1013

פרק י"א: אובדן גמור 1017

1. כללי 1017

2. ההנחייה המקצועית של משרד התחבורה לגבי רכב ב"אובדן גמור" 1017

3. ההלכה הפסוקה 1017

פרק י"ב: אובדן גמור להלכה 1021

פרק י"ג: "אובדן גמור" - "אובדן גמור להלכה" - תגמולים - תביעה ייצוגית 1023

פרק י"ד: שווי רכב 1025

פרק ט"ו: רכב שיצא מכלל שימוש 1027

פרק ט"ז: שימוש ברכב שניזוק (בדיקת בטיחות על-פי תקנה 309 לתקנות) - נזק בטיחותי - שלדה 1029

1. כללי 1029

2. הנחיית משרד התחבורה בדבר איסור תיקון שלדת מרכב באמצעות חיבור משני חלקים 1030

3. הנחיית משרד התחבורה בדבר "דיווח על תיקון נזק בטיחותי של רכב" 1031

1032	4. ההלכה הפסוקה
1035	שער ב': אחריות מקצועית של שמאי הרכב
1035	פרק א': חובת נאמנות
1037	פרק ב': איסור ביצוע שומת נזיקין במוסך לא מורשה
1039	פרק ג': איסור שימוש בחלק משומש
1041	פרק ד': חלק
1043	פרק ה': ההלכה הפסוקה
1043	1. חובתו של שמאי רכב לפעול בהגינות ועל בסיס שיקול-דעת עצמאי מוסדרת בסעיף 158 לחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016
1043	2. היעדר סמכות ליתן חוות-דעת
1044	3. אי-בדיקת הרכב על-ידי השמאי
1047	חלק י': אחריות מקצועית של רופאים
1047	שער א': כללי
1047	פרק א': מבוא
1049	פרק ב': חוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996
1061	שער ב': הרשלנות הרפואית בעין עוולת הרשלנות
1061	פרק א': חובת זהירות מושגית וקונקרטיית
1061	1. כללי
1061	2. חובת זהירות מושגית
1061	2.1 כללי
1065	2.2 נפילה בעת אשפוז
1065	3. חובת זהירות קונקרטיית
1067	פרק ב': רופא סביר
1075	פרק ג': "מעמדו" של המזיק
1077	פרק ד': הנוהג המקובל או הפרקטיקה המקובלת
1077	1. כללי
1079	2. ההלכה הפסוקה
1079	2.1 מהי הפרקטיקה הרפואית הנוהגת בזמנים הרלוונטיים לעניין ההפניה ליעוץ גנטי? - התביעה נדחתה - כב' השופט א' סטולר
1079	2.2 פרקטיקה מקובלת
1079	2.3 האם בעת ההתערבות הכירורגית היתה חריגה מהפרקטיקה המקובלת והסבירה- נזקים נוירולוגיים עקב ניתוח - התביעה נדחתה - כב' השופטת ד' גנות
1079	2.4 לא הוכחה רשלנות מצד הרופאים המטפלים שעה שסירבו לבקשת התובע להוצאת הקוצב מגופו - הוכח כי הצוות הרפואי שטיפל בתובע פעל באופן סביר ועל-פי פרקטיקה מקובלת- התביעה נדחתה - כב' השופטת מ' ספינזי-שניאור
1080	

2.5 ניתוח בקע - לא עלה בידי התובע להוכיח את הקשר הסיבתי שבין ההתרשלות הנטענת שלא הוכחה לבין הנזק שנגרם לו - כב' השופטת מ' ברנט 1081

פרק ה': ההכרעה בין מספר גישות/אסכולות 1083

פרק ו': קיומו של קשר סיבתי, עובדתי ומשפטי 1105

1. כללי 1105

2. קשר סיבתי-עובדתי 1106

3. קשר סיבתי-משפטי 1106

3.1 כללי 1106

3.2 מבחן הצפיות 1107

3.3 מבחן הסיכון 1107

3.4 מבחן השכל הישר 1108

3.5 סיבתיות עמומה 1108

3.6 עיקרון ה"גולגולת הדקה" 1111

3.7 גורם זר מתערב 1113

פרק ז': רשלנות טיפולית ולוגיסטית-ניהולית בעולם הפסיכיאטריה 1115

1. זיהוי רשלנות טיפולית בפועלו של רופא פסיכיאטרי רק כאשר זו מוכחת באמצעות עדות של מומחה בתחום הפסיכיאטריה אשר מראה כי הרופא סטה סטיה מהותית מהמקובלות 1115

2. רשלנות לוגיסטית או ניהולית 1116

3. הסתברותו של התרחיש שבו אדם הלוקה בנפשו אשר מאושפז בבית-חולים פסיכיאטרי ינסה לשים קץ לחייו 1117

4. כשל ניהולי או לוגיסטי בארצות הברית ובאנגליה 1118

5. התאמת חובתו של בית-חולים פסיכיאטרי לתנאי האשפוז של המטופל האובדני 1118

6. חובתו של בית-חולים פסיכיאטרי למנוע את התאבדות המטופל - הערעור נדחה - כב' השופטים נ' הנדל, נ' סולברג ו- א' שטיין 1119

שער ג': הולדה בעוולה 1121

פרק א': מבוא 1121

פרק ב': פרשת זייצוב (המחלוקת) ופרשת ליאור המר 1125

1. כללי 1125

2. פרשת זייצוב 1125

2.1 ערעור ההורים בשמו של הקטין - ע"א 540/82 - כב' השופטת מ' בן פורת 1125

2.2 דחיית ערעורה של ד"ר זייצוב על פסק-דינו של בית-משפט קמא, שקיבל את תביעת ההורים בשם שלהם - ע"א 518/82 1126

2.3 פרשת זייצוב - כב' השופט א' ברק 1127

2.3.1 כללי 1127

1127.....	2.3.2 תביעת ההורים - ע"א 518/82.....
1128.....	2.4 תביעת הקטין - ע"א 540/82.....
1131.....	2.5 פרשת זייצוב - השופט ש' לויין.....
1131.....	2.6 פרשת זייצוב - השופט ד' לויין.....
1131.....	2.7 פרשת זייצוב - דעת מיעוט - כב' השופט א' גולדברג.....
1131.....	3. סיכום ביניים.....
1133.....	4. פרשת ליאור המר.....
	5. שינוי הלכת זייצוב בהלכת המר, מחייבת קציבת תקופה נוספת להורים להגשת התביעות שנועדו לטיפול בילדיהם הפגועים, בכדי שלא ייקלעו לתקופת התיישנות לנוכח שינוי ההלכה - הבקשה נדחתה - כב' הרשם ח' שרעבי.....
1133.....	6. דיון נוסף בעניין מכבי שירותי בריאות נ' פלוני, שעניינו בתחולתה והיקפה של הוראת המעבר שנקבעה בהלכת המר - כב' השופטת מ' נאור.....
1134.....	7. פסק-דין מכבי לא בא לשנות או לבטל את ההלכות הקודמות שניתנו בסוגיה הנדונה, והוא מצטרף אל הרצף הפסיקתי - סילוק תביעת התובע על-הסף בהיעדר עילה. כב' השופט נ' הנדל; כב' השופט י' עמית וכב' השופטת י' וילנר.....
1135.....	8. תביעת הוריה של המבקשת התיישנה לפני יום 28.05.12, ועל-כן, על-פי הנקבע בעניין הסהר האדום, היה על המבקשת להגיש תביעתה עד ליום 28.08.15 - הבקשה נדחתה. כב' השופטת י' וילנר.....
1136.....	9. שאלת הוראות המעבר בעקבות שינוי ההלכה בפסק-הדין בעניין המר. ההליכים יעוכבו. כב' השופטת י' אילני.....
1137.....	10. בית-המשפט העליון שב והכיר בחוסר הבהירות והוודאות ששרר בעולם המשפטי בעקבות הלכת המר כשיקול להארכת "תקופת המעבר", כך גם בצורך ל"התארגן" לקראת הגשתה של תביעה, כאשר פרק הזמן של שנה, אשר נקבע בעניין שירותי בריאות כללית נמצא בלתי-מספק.....
1137.....	11. בקשה להורות על דחיית התביעה, אשר עילתה "חיים בעולה", על-הסף מחמת התיישנות - דחייתה. כב' השופטת ש' יעקובוביץ.....
1138.....	12. הוראת המעבר שנקבעה בעניין מכבי חלה לגבי כל מקרה בו תביעת ההורים התיישנה עד ליום 28.08.15. לפיכך, בענייננו, אין מקום לסילוק התביעה על-הסף מחמת היעדר עילה. כב' השופטת ב' טולקובסקי.....
1139.....	13. פסק-דין מכבי לא בא לשנות או לבטל את ההלכות הקודמות שניתנו בסוגיה הנדונה, והוא מצטרף אל הרצף הפסיקתי - סילוק תביעת התובע על-הסף בהיעדר עילה. כב' השופט נ' הנדל; כב' השופט י' עמית וכב' השופטת י' וילנר.....
1140.....	

14.	תביעת הוריה של המבקשת התיישנה לפני יום 28.05.12, ועל-כן, על-פי הנקבע בעניין הסהר האדום, היה על המבקשת להגיש תביעתה עד ליום 28.08.15. בקשתה נדחתה. כב' השופטת י' וילנר	1141
15.	על-פי הלכת המר רק להורים עומדת עילת תביעה נגד גורמי רפואה בגין התרשלות באי-גילוי של מוגבלויות העובר לפני הריון או במהלכו - הבקשה נדחתה - כב' הרשמת ש' עבדיאן	1141
שער ד': עוולות התקיפה והיפר חובה חקוקה 1143		
פרק א': מבוא 1143		
פרק ב': עוולת התקיפה 1145		
1.	כללי	1145
2.	הגנה - סעיף 24 לפקודת הנזיקין	1147
3.	ניסוחו של כתב התביעה בעוולת התקיפה ונטל ההוכחה	1148
פרק ג': הפרת חובה חקוקה 1151		
1.	מבוא	1151
2.	חובת הפירוט	1152
שער ה': חוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996 1155		
פרק א': מבוא 1155		
פרק ב': הסכמה מדעת לטיפול רפואי - אופן מתן ההסכמה מדעת 1157		
1.	סעיפים 13 ו-14 לחוק זכויות החולה	1157
2.	הסכמה מדעת בראי עוולת התקיפה	1163
3.	הסכמה מדעת בראי עוולת הרשלנות	1168
4.	הסכמה מדעת בראי דיני החוזים	1169
5.	הסכמה מדעת בראי הפרת חובה חקוקה	1170
6.	הסכמה מדעת במסגרת קודים אתיים	1171
7.	השיקולים בעד הרחבת חובת הגילוי	1171
8.	השיקולים נגד הרחבת חובת הגילוי	1172
9.	היקפה של חובת הגילוי	1174
10.	מהו המבחן הראוי להיקף חובת הגילוי?	1182
11.	מהו המבחן המוצע?	1186
12.	הסכמה מדעת - חובת הגילוי - באספקלריית ע"א 1303/09 מרגלית קדוש נ' בית-החולים ביקור חולים ואח'	1188
12.1	מיפוי העילה של הסכמה מדעת במסגרת עילות תביעה בגין רשלנות רפואית	1188
12.2	הסכמה מדעת - כללי	1189
12.3	הסכמה מדעת במסגרת עוולת התקיפה	1190
12.4	הסכמה מדעת במסגרת עוולת הרשלנות	1191
12.5	הסכמה מדעת במסגרת דיני החוזים	1191

12.6	הסכמה מדעת בחוק זכויות החולה והפרת חובה
1192	חוקה.....
1193	12.7 הסכמה מדעת במסגרת קודים אתיים.....
1195	12.8 היחס בין העילות השונות המהוות אכסניה לדוקטרינת ההסכמה מדעת.....
1196	12.9 שיקולים בעד ונגד הרחבת חובת הגילוי לצורך הסכמה מדעת.....
1198	12.10 היקף חובת הגילוי והמבחנים לקביעתו.....
1200	12.11 היקפה של חובת הגילוי - מגמות בפסיקה.....
1209	12.12 הראוי להיקף חובת הגילוי.....
1212	12.13 המבחן המוצע.....
1214	12.14 כללי עזר ושיקולים נוספים.....
1216	12.15 מבחני הקשר הסיבתי - סיבתיות ההחלטה.....
1217	13. סיבתיות ההחלטה - מבחני הקשר הסיבתי.....
1219	14. הלכה למעשה.....
1261	פרק ג': חוק זכויות החולה - היפר חובה חקוקה
1261	1. סעיף 13(ג) לחוק זכויות החולה.....
1265	2. חובת ניהול רשומה רפואית - סעיף 17 לחוק זכויות החולה.....
1267	3. סודיות רפואית - סעיף 19 לחוק זכויות החולה.....
1269	שער ו': נזק ראייתי והאחריות המקצועית של הרופא
1269	פרק א': מבוא
1303	פרק ב': נזק ראייתי הנובע מאי-ביצוע בדיקה
1307	פרק ג': ניתוח שלא היה בו כל צורך, שגרם לתובע נזק ראייתי
1309	פרק ד': נזק ראייתי שגרמו תובעים לנתבעים
1311	פרק ה': דלות הרישומים בעת ניתוח - האם עולים לכדי גרימת נזק ראייתי
1313	פרק ו': היעדר חתימת רופא על טופס הסכמה
1315	פרק ז': הולדה בעוולה ונזק ראייתי
1321	פרק ח': היעדר בדיקת אולטרא סאונד
1323	פרק ט': אי-ביצוע בדיקות בשבוע ה- 34 להריון
1325	פרק י': אי-מסירת מידע
1329	פרק י"א: התרשלות באבחון
1345	פרק י"ב: חסרונו של תיעוד רישום מוניטור
1371	פרק י"ג: רישום רפואי לקוי
1389	פרק י"ד: היעלמותם, שיבושם, ותיעוד חסר של מסמכים רפואיים ותיעוד רפואי לקוי
1397	שער ז': אחריות מקצועית של רופאים על-פי תחומי רפואה שונים

פרק א': היריון ולידה	1397
1. התרשלות במעקב היריון - התביעה נדחתה - כב' השופטת ש' יעקובוביץ	1397
2. ביצוע בדיקת אולטרה סאונד לקביעת מצג העובר בכדי לאשר את נחיצותו של ניתוח קיסרי. התביעה התקבלה. כאב וסבל ופגיעה באוטונומיה: 180,000 ש"ח, עזרת צד ג' 25,000 ש"ח - כב' השופט הבכיר ד"ר מ' (מריו) קליין	1397
3. הפגיעה עצמה בחופש הבחירה, בכבודו ובזכותו החוקתית של המנוח - עילת הפגיעה באוטונומיה. התביעה התקבלה בחלקה. 350,000 ש"ח - כב' השופט מ' מזרחי	1398
4. לידה - שיתוק ידו של התובע - התביעה נדחתה - כב' השופטת ב' בר-זיו	1399
5. אי-גילוי קרעים ברחם - הערעור התקבל בחלקו - כב' השופטת אסתר קובו; מ' רובינשטיין ו- ע' צ'רניאק	1399
6. תביעת נזיקין בשל רשלנות רפואית במהלך לידתו של התובע, אשר גרמה לו, על-פי הנטען, לנכות ניוורולוגית ופסיכיאטרית קשה - דחייתה - כב' השופט צ' ויצמן	1401
7. בניתוח הקיסרי חולץ תינוק בריא, אולם לאחר חילוץ התינוק נכרת רחמה של התובעת - התביעה התקבלה - פיצוי בגין נזק בלתי-ממוני עקב הארכת תקופת נשיאת הנפרוסטום (לאחר ניכוי אשם תורם): 2,400 ש"ח, פיצוי בגין פגיעה באוטונומיה: 150,000 ש"ח. כב' השופט דניאל קירס	1402
8. טענת המערער לפיה החל משלב מסויים מתחילת ההנשמה שבוצעה בו, הובילה התמיכה הנשימתית להיווצרות מחלה בשם PVL והיא זו שגרמה לשיתוק המוחין ממנו סובל המערער - דחייתה - כב' השופטים: י' דנציגר; ע' פוגלמן ו- נ' סולברג	1403
9. תביעה בטענה ששיתוק המוחין ממנו סובל התובע, שגרמה לפגותו וללידה המוקדמת - דחייתה - כב' השופט ד"ר מ' רניאל	1403
10. לאור קיומו של מצג רגליים היה צורך לבצע את הלידה בדרך של ניתוח קיסרי, דבר שלא קרה במציאות, ומכאן הפרת החובה על-ידי בית-החולים - התביעה התקבלה חלקית - הפסד כושר השתכרות - 1,088,610 ש"ח, הפסדי פנסיה - 133,633 ש"ח, עזרת צד ג' לעבר - 120,000 ש"ח, עזרת צד ג' לעתיד - 1,200,000 ש"ח, נזק לא ממוני - 400,000 ש"ח, סך הכל - 3,062,243 ש"ח, ניכוי תשלומי מל"ל - 447,337 ש"ח - כב' השופט ד"ר מ' רניאל	1405
11. תביעת התובעת בגין פגיעה באוטונומיה שנגרמה לה טרם לידתה. התביעה התקבלה בחלקה. פגיעה באוטונומיה: 280,000 ש"ח - כב' השופט מ' תדמור-ברנשטיין	1406

12. הרופא המיילד ובית-החולים התרשלו בכך שסיימו את הלידה ב"לידת ואקום" - כב' השופטים נ' הנדל; נ' סולברג ו- ע' ברוך 1406
13. התובעים לא הוכיחו כי הצוות הרפואי התרשל בניחול מעקב ההיריון והליך הלידה. כאמור, לא היתה התוויה רפואית ליילוד מוקדם יותר, לא בדרך של השראת לידה ולא בניחול קיסרי - התביעה נדחתה - כב' השופטת י' וילנר 1408
14. בית-המשפט לא מצא כל פגם בהתנהלות מי מהצוות הרפואי, שטיפל באם במהלך הריונה - כב' השופטת ת' שרון נתנאל 1408
15. חובת היידוע והגילוי - טיעון מעורפל - מומים בתינוק - דחיית התביעה - כב' השופטת ד' גנות 1409
16. ככלל, כאשר בתביעת רשלנות בלידה עסקינן, והתובע טוען לרשלנות שגרמה לתשניק סב-לידתי בעטיו נגרם נזק מוחי ליילוד עקב חוסר חמצן, על התובע להוכיח שלושה נדבכים. ואלה הם: כי הנתבע התרשל במהלך הלידה; כי ההתרשלות גרמה ליילוד לתשניק סב-לידתי; כי הנזק שנגרם ליילוד הוא כתוצאה מהתשניק 1410
17. טענה לרשלנות במעקב הריון - התביעה נדחתה - כב' השופט צ' ויצמן 1411
18. רוב מקרי הרשלנות הרפואית בלידה נסובים סביב: חוסר מיומנות בביצוע ופענוח בדיקות אולטראסאונד; אי-הפניה לבדיקות אבחנתיות או אי-התייחסות לקויה לממצאיהן; אי-נוכחות רופא בזמן הנכון המחייב נוכחותו; התעלמות ממושכת ממצוקה עוברית; אי-ביצוע ניתוח קיסרי כאשר זה נדרש; התרשלות בביצוע לידת ואקום או לידת מלקחיים 1411
19. ניתוח קיסרי - הנתבעת נהגה לפי הפרקטיקה הנהוגה המקובלת. התביעה נדחתה - כב' השופט מ' (מריו) קליין 1412
20. הטענה להיעדר הסכמה מדעת - התביעה נדחתה - כב' השופטת ר' שרון 1413
21. תסמונת גנטית והאפשרות להפסקת הריון - התביעה נדחתה - כב' השופטת ד' סלע 1413
22. מה הוא היקף חובתו של הרופא במסירת מידע רפואי וטיפול להורי יילוד שנולד עם תסמונת דאון, שקיבל משך מרבית הימים מ- 31 הימים ששהה בבית-החולים לאחר לידתו - רמות שונות של חמצן לסיוע נשימתי במטרה לשמור על רוויית חמצן (סטורציה)? - התביעה התקבלה בחלקה. אובדן סיכויי החלמה: 75,000 ש"ח - כב' השופט מ' תדמור-ברנשטיין 1414
23. האם הוכחה רשלנות בביצוע ההליך הרפואי? - התביעה נדחתה - כב' השופט א' גולדקורן 1415

24. היעלמות נפלי העוברים לאחר ההפלה באופן אשר מנע מהתובעים להביאם לקבורה בהתאם לבקשתם. התביעה התקבלה בחלקה. פגיעה באוטונומיה: 50,000 ש"ח - כב' השופטת ק' מילר.....1416

25. בעיית הפיסטולה אינה בעיה חריגה והיא נפוצה אצל נשים בגילה של התובעת אשר עברו לידות וניתוחים קיסריים כדוגמת התובעת ואף מטעם זה לא מצאתי לקבל את הטענה כי הפיסטולה הינה תולדה של טיפול לקוי שניתן לתובעת אלא סיבוך ניתוחי מוכר. כב' השופטת א' הלר.....1417

26. אופן ביצוע ההשקה (החיבור) ובדיקתה - התביעה התקבלה. כאב וסבל: 200,000 ש"ח, הפסד השתכרות לעבר: 53,000 ש"ח, פגיעה בפוטנציאל השתכרות: 221,483, נסיעות והוצאות רפואיות (עבר ועתיד): 25,000 ש"ח, עזרת צד ג' (בר ועתיד): 40,000 ש"ח, ניכוי תגמולי המוסד לביטוח לאומי בסך 251,500 ש"ח - כב' השופטת ס' מצא. 1418

27. תיקון בקע טבורי עם לולאת מעי כלואה וניתוח חירום לאחר פרפורציה והתפתחות זיהום בחלל הבטן; חוות-דעתם של מומחי שני הצדדים שגויות - התביעה התקבלה - הפסדי שכרו של התובע לעבר: 457,076 ש"ח, הפסד שכר לעתיד: 61,236 ש"ח, הוצאות רפואיות לעבר ולעתיד: 10,000 ש"ח, עזרת צד ג' לעבר: 40,000 ש"ח, עזרת צד ג' לעציד: 20,000 ש"ח, כאב וסבל: 150,000 ש"ח - כב' השופט אלדד נבו.....1419

פרק ב': ניתוח להסרת טחול.....1421

פרק ג': איבחון לקוי באבן בדרכי השתן.....1423

פרק ד': רפואת שיניים - טיפול שיניים רשלני.....1425

1. על הפיצוי לגדול ככל שהמידע שלא נמסר חשוב יותר וככל שהאינטרס הנפגע קרוב יותר לליבת הזכות ומשפיע עליה בצורה משמעותית יותר. פגיעה באוטונומיה: 10,000 ש"ח. כב' השופט א' גולדקורן.....1425

2. חוסר שביעות רצון מהתוצאה אינו מקנה זכות תביעה בנוזקין - התביעה נדחתה - כב' השופטת א' קליימן-בלק.....1426

3. שיקום שיניים - התביעה התקבלה בחלקה. פגיעה באוטונומיה: 25,000 ש"ח - כב' השופטת פ' לוקיץ.....1426

4. טיפול שיניים היעדר הסכמה מדעת ופגיעה באוטונומיה - נדחתה התביעה בטענת רשלנות, התקבלה פגיעה באוטונומיה 10,000 ש"ח - כב' השופטת א' קליימן-בלק.....1427

5. התרשלות נקודתית בביצוע. התביעה התקבלה. הוצאות רפואיות ונסיעות עבר: 4,000 ש"ח, הוצאות רפואיות ונסיעות עתיד: 40,000 ש"ח, כאב וסבל: 130,000 ש"ח - כב' השופט י' פרידמן.....1428

6. פגיעה באוטונומיה בביצוע טיפול רפואי בשיניים מצד מי שלא החזיק ברישיון לעסוק ברפואת שיניים בישראל - התביעה התקבלה. פגיעה באוטונומיה: 25,000 ש"ח - כב' השופט א' סלע	1429
7. הנתבע ישלם לתובעת פיצויים בסך 24,161 ש"ח - הפגיעה באוטונומיה של התובעת היתה ברף הנמוך	1429
8. לא אירע "מקרה ביטוח", שעה שלא התקבלה הודעה בתוך תקופת הביטוח ומשכך, פוליסת הביטוח אינה חלה	1431
9. התקבלה תביעה באופן חלקי - נגרמה לתובעת עגמת נפש בגין התנהלות זו של הנתבעת - התנהלות שאף הביאה לבזבוז זמן ולטרטור, המזכים אותה בפיצוי	1433
10. נדחתה תביעה - המערער אינו יכול להוכיח עניין שברפואה	1434
11. הנתבע לא צירף כל חוות-דעת או כל אסמכתא לטענותיו. לא די בטענות בעל-פה	1435
12. התביעה הועברה לדיון בבית-המשפט השלום בחיפה - ניהול תביעה בגין רשלנות רפואית בטיפול, אינה מתאימה לדיון במסגרת בית-המשפט לתביעות קטנות	1436
13. התביעה התקבלה - נתגלתה רמה מקצועית שאינה עומדת בנורמות הרפואיות הסבירות והמקובלות	1437
14. התביעה נמחקה - כתב התביעה נעדר את המסכת העובדתית הדרושה כדי לנסח עילת תביעה שלמה	1438
15. ניתנה לנתבע רשות להגן מפני התביעה למרות כי לכאורה אין לנתבע הגנה	1439
16. הנתבעים התרשלו בטיפול השיניים שנתנו לתובעת, והם אחראים לנזקים שנגרמו לתובעת בשל הטיפול הרשלני	1440
17. טיפול שיניים רשלני - בית-משפט השלום חייב את הרופא לפצות את המטופל בשל נזקיו בסך של 142,350 ש"ח לאחר ניכוי 35% אשם תורם	1441
18. הנתבע התרשל בחלק מהטיפול אשר העניק לתובע, וכפועל יוצא ממסקנה זו זכאי התובע לפיצוי בגין הטיפול הכושל אשר בוצע לו	1443
19. התביעה התיישנה כלפי הנתבעים כולם	1444
20. הנתבע התרשל בחלק מהטיפול אשר העניק לתובע, וכפועל יוצא ממסקנה זו זכאי התובע לפיצוי	1445
21. רופאי שיניים ישלמו למטופלת פיצויים בסך 132,000 ש"ח - טופלה שלא בהתאם לפרקטיקה הרפואית המקובלת	1446
22. המומחה יידרש גם להתייחס לסוגיה הרפואית של נפקות אובדן הצילום	1447
23. שאלת אופן ביצוע החישוב המדויק אינה מצדיקה מתן רשות ערעור	1448

24. אומצו מסקנותיו של מומחה מטעם בית-משפט בנוגע להיקף הטיפולים הנדרשים בעקבות איכותו הירודה של הטיפול אשר ניתן לתובעת	1449
25. נדחתה בקשת רשות ערעור - החלטת בית-המשפט מצויה בתחום שיקול-דעתה של הערכאה הדיונית, שהעדיף שיקול אחד על-פני השני	1451
26. התובע הרים את הנטל להוכיח כי בינו לבין הנתבע נעשה הסכם לסיום שותפותו של התובע.....	1452
27. רצה בעל דין להוכיח עניין שברפואה לביסוס טענה מטענותיו, יצרף לכתב טענותיו תעודת רופא או חוות-דעת של מומחה	1453
28. לא הוכח כי התרשל בטיפול הרפואי אשר הוענק לנתבע	1454
29. עלה בידי התובעת להוכיח כי הנתבע פעל ברשלנות	1455
30. אין מקום להתערב במסקנת ערכאות קמא, שפטרו את אליהו מלשפות את המבקש בגין עלות הטיפול שנדרש להחזיר לתובעת	1457
31. לאור הפערים בין חוות-הדעת של הצדדים, ולאחר שניסיון הצדדים לסיים התיק בפשרה לא צלח - מונה מומחה מטעם בית-משפט ...	1458
32. הנתבע ביצע בתובע עקירה באופן רשלני, התרשל בטיפול שנתן לו, ומשהתגלה הנזק ניסה להסתיר את מעשיו.....	1458
33. פיצוי בגין פגיעה באוטונומיה - 10,000 ש"ח.....	1459
34. פיצוי על-סך 50,708 ש"ח כתוצאה מרשלנות רפואית בטיפולי שיניים	1461
35. מדובר בתביעת סרק, קנטרנית, נעדרת עילה ומופרזת בסכומה.....	1462
36. נדחתה בקשה למתן רשות ערעור - המבקש לא המציא חוות-דעת רפואית מתאימה על-מנת להוכיח טענותיו שברפואה	1463
37. מצב הדברים אינו מצדיק אי-מינוי מומחה	1464
38. בקשת העותרת 2 תוחזר לדיון והכרעה של המשיבים	1465
39. התביעה נדחתה - התובע לא הוכיח את טענותיו	1467
40. פיצוי בגין עוגמת נפש - 1,000 ש"ח	1468
41. נדחתה בקשה לביטול מינוי מומחה מטעם בית-משפט - המינוי נעשה על יסוד הסדר אליו הגיעו הצדדים ואשר עדיין עומד על-כנו	1468
42. התביעה נדחתה - אין כל חוות-דעת מקצועית כדי לתמוך ברשלנות הנטענת מצד הנתבעת.....	1470
43. בית-משפט התערב בפסיקת הפיצוי בראשי הנזק הבאים : הוצאות בלתי-צפויות, היעדר הסכמה מדעת, הטיפול המיטבי, הקשר הסיבתי בין הנזק למחלת החניכיים, שכר הטרחה.....	1470

44. נדחתה תביעתה הנזיקית של התובעת - כלל לא הונחה תשתית ראייתית שתראה כי יש לזכות את התובעת בסעד החרגי של פסיקת פיצוי עונשי	1472
45. לאור טיב חלק מהמחלוקות בין המומחים, יש מקום למינוי מומחה מטעם בית-המשפט	1473
46. נדחתה התביעה נגד הנתבע מחמת אי-הרמת הנטל - התקבלה התביעה נגד נתבעת 2 תשלם לתובעת סך 40,000 ש"ח	1474
47. התביעה נדחתה - התובעת סבלה מכאבים ובעיות בחניכיים אחרי הטיפול של הנתבע, אך אין די בכך לקבוע שהוא התרשל בטיפול	1475
48. נפסקו לזכות המערערת פיצויי קיום ולא פיצויי הסתמכות	1476
49. רופא שיניים יפצה מטופלת במאות אלפי שקלים עקב רשלנות בביצוע טיפולי שיקום בלסת התחתונה	1477
50. נדחתה תביעה לפסילת חוות-דעת - הטענות לפיהן בין המומחים קיימת מערכת יחסים הדוקה שגויות מיסודן במישור העובדתי	1479
51. תיקון כתב התביעה עשוי להביא לבירור של השאלות אשר באמת שנויות במחלוקת בין הצדדים	1481
52. הנתבע התרשל בביצוע הטיפול הרפואי ובמעקב אחר פיה של התובעת - פיצוי בסך 255,000 ש"ח	1482
53. טיפול שיניים רשלני	1483
54. שירותי בריאות כללית - טיפול שיניים רשלני - התביעה התקבלה - בית-המשפט פסק לתובעת סך של 1,908,340 ש"ח	1484
55. בין אם במועד הרלבנטי לתביעה, מרפאת השיניים של התובעים בנהריה הוגדרה "מרפאה ייחודית" ובין אם "רופא הסכם", ברי כי בעת שהוצעה לכ"א מהנתבעים תכנית טיפולים אישית במרפאת התובעים בנהריה, הם היו מבוטחים בביטוח שיניים בר-תוקף, והם הביעו את הסכמתם המפורשת לביצוע תכנית הטיפולים האישית שהוצעה להם במרפאה בהתאם לתנאי הפוליסה	1485
56. בית-המשפט סבר כי טענות התובעת בדין יסודן. תשובתו של הנתבע, כי תכנית הטיפול היא תכנית בעל-פה הינה עדות לאי-רישום תקין של רשומה רפואית. משכך, יש להעביר את נטל השכנוע אל פתחו של הנתבע	1485
57. בפני בית-המשפט לא הונחו ראיות ממשיות שמתוכן ניתן להסיק כי חירור הכתר בוצע על-ידי ד"ר א"ק באופן הסוטה מן האופן שבו היה מבצע זאת כל רופא סביר אחר. אין חולק כי סמוך לאחר ביצוע הטיפול, לא נחזה בכתר כל סדק או שבר שהוא	1485

58. גיליון הטיפולים של התובע מלמד כי התובע הגיע לקבלת טיפול מספר פעמים במהלך חודש פברואר לאחר קבלת התובת הזמנית ומאז חודש ספטמבר 2020 הגיע מספר פעמים בכל חודש לטיפולים שונים עד לקבלת התובת בחודש פברואר ועל-כן אין לקבל את הטענה כי הוא נתקל ביחס מזלזל ולא שירותי 1486

59. בית-המשפט לא התרשם כי הנתבע התרשל בתפקידו וגם לו היה טועה בהפעלת שיקול-דעת הרי שלא כל טענות משמעותה רשלנות 1486

60. עיון בחוות-דעת מומחה בית-המשפט מלמד, כי היא כוללת גם עלויות עתידיות של החלפת מבנים וכתרים פעם אחת בחיים - בית-המשפט לא סבר שיש לפסוק לתובעת פיצוי בגין עלות טיפול זה 1486

פרק ה': השתלת שיער כושלת..... 1487

פרק ו': כירורגיה פלסטית - ניתוח פלסטי ליישור מחיצת האף 1489

פרק ז': ניתוח להסרת צלקת 1491

פרק ח': נמק באיברו של התינוק כתוצאה מברית מילה 1493

פרק ט': חירשות..... 1495

פרק י': מחלות נפש - התאבדות 1497

פרק י"א: הולדה בעולה 1499

1. מהי הפרקטיקה הרפואית הנוהגת בזמנים הרלוונטיים לעניין ההפניה ליעוץ גנטי? - התביעה נדחתה - כב' השופט א' סטולר 1499

2. "הולדה בעולה" - נדחה - כב' השופט נ' ג'האשן 1499

פרק י"ב: גידולים..... 1501

1. איחור באבחון גידול סרטני - התביעה נדחתה - כב' השופטת ח' קיציס 1501

2. התאחרות השגת אבחנה מדויקת וטיפול רפואי שגוי - התביעה התקבלה בחלקה את ההודעה לצד שלישי של הנתבעים 1-3 כנגד הצד השלישי, ומורה כי אלו ישיבו לנתבעים 1-3 25% מהסכומים ששולמו לתובעת בהסכם הפשרה - כב' השופטת י' קראי-גירון 1502

3. לא נפל פגם בתהליך אבחון מחלת הסרטן של המנוח - התביעה נדחתה - כב' השופט י' קורן 1502

4. התנהלות הצוות נעשתה בהתאם לפרקטיקה המקובלת - התביעה נדחתה - כב' השופטת ר' ברקאי 1503

5. נזקים נוירולוגיים עקב ניתוח - התביעה נדחתה - כב' השופטת ד' גנות 1504

6. הסתבכות מיותרת של ניתוח להסרת גידול ממאיר במוח. דחיית תביעת התובע מחמת כלל ייחוד העילה - כב' השופטת דליה גנות 1504

7. סרטן השד 1505

פרק י"ג: אבחנה שגויה	1507
1. אבחנה שגויה ואחריות לנוקים - התביעה התקבלה. סך הפיצוי לו זכאי התובע עומד על 1,091,119 ש"ח לפי הפירוט הבא: כאב וסבל - 200,000 ש"ח; הפסדי השתכרות לעבר - 68,620 ש"ח; הפסד השתכרות לעתיד - 607,930 ש"ח; פנסיה וזכויות סוציאליות - 84,569 ש"ח; קיצור תוחלת חיים - 100,000 ש"ח; הוצאות נסיעות וניידות לעבר ולעתיד - 20,000 ש"ח; עזרת צד ג' לעבר ולעתיד - 10,000 ש"ח - כב' השופט א' טובל	1507
2. ניהול לקוי שהוביל למצב בלתי-הפיך - התביעה נדחתה - כב' השופטת ע' זינגר	1507
3. איחור באבחון הנקב במעי הגס - האמנם? - התביעה נדחתה כב' השופטת מ' עמית - אניסמן	1508
4. המנוחה סבלה מעצירות מתמשכת, אשר לא טופלה כיאות - דחיית התביעה - כב' השופטת בכירה ע' מרדכי	1509
5. היעדר אבחון של מחלה נדירה - הערעור נדחה - כב' השופט י' עמית	1510
6. סיכון מוגבר - התביעה התקבלה. פיצוי בגין נזק לא ממוני 160,000 ש"ח - כב' השופט מ' תדמור-ברנשטיין	1511
פרק י"ד: ניתוח לב	1513
1. מנתח הלב הסביר - התביעה נדחתה. חרף דחיית התביעה בגין רשלנות רפואית הנתבעת תפצה את התובעים בסך של 80,000 ש"ח בגין הפגיעה באוטונומיה של המנוחה. הפיצוי ניתן לעזבונו המנוחה - כב' השופטת פ' לוקיץ	1513
2. הפגיעה בעצב הסרעפת היתה חלק מסיכוני הניתוח - התביעה נדחתה - כב' השופט י' כהן	1513
פרק ט"ו: אי-מילוי הוראות רופא המשפחה	1515
פרק ט"ז: ניתוח להקטנת חזה	1517
פרק י"ז: נפגע גזזת	1533
פרק י"ח: אי-אבחון	1535
1. האם שומה היה על מי מהבודקים, מטעם מי מהנתבעות, להפנות את הילדה לבדיקות US או בדיקה הדמייתית אחרת, בטרם מלאו לה 6 חודשים. גיל 6 חודשים הוא קריטי לעניין סוג הטיפול שמרני או ניתוחי. התביעה התקבלה. הפסד שכר להורים - 8,000 ש"ח, עזרת הזולת - 27,500 ש"ח, כאב וסבל - 100,000 ש"ח, אובדן כושר השתכרות - 79,000 ש"ח, אובדן הפסדי פנסיה וזכויות סוציאליות: 9,875 ש"ח, הוצאות: 6000 ש"ח, סה"כ: 230,375 ש"ח - כב' השופט י' גזית ...	1535
2. לא היה באי-אבחון השבר בחדר המיון משום התרשלות של רופאי בית-החולים - התביעה נדחתה - כב' השופט שי' משה מזרחי	1535
פרק י"ט: ניתוח עיניים	1537

1.	הוכח קיומו של קשר סיבתי בין מעשיו ומחדליו הרשלניים של הצוות הרפואי בבי"ח לבין הנזק שממנו סובל התובע. התביעה התקבלה - הפסדי שכר לעבר 50,000 ש"ח, הפסדי שכר לעתיד 475,500 ש"ח, הפסדי פנסיה 63,000 ש"ח, הוצאות רפואיות ונסיעות 10,000 ש"ח, עזרת צד ג' 30,000 ש"ח, כאב וסבל 100,000 ש"ח, סה"כ : 728,500 ש"ח - כב' השופטת א' אבו-אסעד 1537
2.	איבוד ראיה בעקבות ניתוח - התביעה התקבלה בחלקה, 200,000 ש"ח - כב' השופט ש' משה מזרחי 1538
3.	מהי הסיבה לעיוורונו של התובע בעינו הימנית. התובע טען, כי הדבר נגרם בשל הטיפול הרשלני שהוענק לו בבית-החולים - התביעה נדחתה - כב' השופטת תמר בר-אשר צבן 1539
	פרק כ': התפרצות מחלה אוטואימונית 1541
	פרק כ"א: מעקב לאחר ניתוח 1543
	פרק כ"ב: ניתוח מיותר 1545
	פרק כ"ג: נפילה ומוות באשפוז 1547
	פרק כ"ד: האם הנתבע אכן ניתח את התובעת 1549
	פרק כ"ה: אובדן אצבע 1551
	פרק כ"ו: הסרת כיס מרה 1553
1.	התרשלות במהלך ניתוח. התביעה התקבלה. הפסדי שכר 30,000 ש"ח, הפסדי פנסיה 3,750 ש"ח, נזק לא ממוני 130,000 ש"ח, הוצאות ועזרת הזולת 50,000 ש"ח - כב' השופט הבכיר ע' עאסי 1553
2.	במהלך ניתוח להסרת כיס מרה חתך המנתח בטעות את צינור המרה המשותף - התביעה נדחתה - כב' השופט י' קורן 1554
	פרק כ"ז: ניתוח אף 1557
	פרק כ"ח: אשפוז לקוי 1559
	פרק כ"ט: דחיית טענת התובע כי היה על הנתבעת לנתחו מייד 1561
	פרק ל': ניתוח ירך 1563
	פרק ל"א: הרדמה 1565
	פרק ל"ב: מחלת האורטיקריה 1567
	פרק ל"ג: כירורגיית כלי דם 1569
	פרק ל"ד: קרע בגיד אכילס 1571
	פרק ל"ה: ניתוח - ברך שמאל 1573
	פרק ל"ו: ניתוח בקע מפשעתי 1575
	פרק ל"ז: כריתת תוספתן 1577
	חלק י"א: אחריותו המקצועית של סוכן הביטוח 1579
	שער א': כללי 1579
	פרק א': מבוא 1579
	פרק ב': חקיקה רלבנטית - רשימה 1581

1583	שער ב': אחריותו המקצועית של סוכן הביטוח
1583	פרק א': מבוא
1585	פרק ב': תפקודו ואחריותו של סוכן הביטוח
1585	1. כללי
1586	2. מהות עיסוקו של סוכן הביטוח
	3. משא-ומתן לחתימת חוזה ביטוח - הסוכן שלוחו של המבטח
1588	3.1 כללי
	3.1.1 התרשלות הסוכן - באחריות המבטח ולא באחריות המבוטח
1589	3.1.2 אחריות כלפי המבוטח
1590	3.1.3 החובה להציג מצג מדוייק למבוטח
	3.1.4 שאלת היקף אחריות של סוכן הביטוח - בית-המשפט מכריע בהם
1593	3.1.5 הודעה לצד ג'
1594	3.1.6 סוכנות ביטוח - ביטוח אחריות מקצועית של רופא
1595	3.2 חובת הגילוי - סעיף 33(ב)
1595	3.2.1 חובת תום-הלב במשא-ומתן הטרומ חוזי - כללי
	3.2.2 יישום חובת תום-הלב ביחסי סוכן הביטוח והמבוטח
1599	3.2.3 סיכום
1600	3.3 המבקש הסכים, כי הסוכן יהא שלוחו לעניין כריתת חוזה הביטוח, המשא-ומתן לכריתתו ותנאיו - הבקשה נדחתה
1603	3.4 אופן פרשנות חוזה ביטוח, אחריות מוצר, על רקע גרימת נזק למוצר עצמו - הערעור התקבל בחלקו
1604	4. שליחות לעניין דמי הביטוח - סעיף 34 לחוק
1607	4.1 כללי
	4.2 הודעת הסוכן לפיה שולמה הפרמיה במלואה מחייבת את המבטחת
1607	4.3 כשל של המבוטח
1608	4.4 שליחות הסוכן משתרעת גם על דרך התשלום
1609	4.5 מחילה על חוב המבוטח אינו מחייב את המבטחת
1609	4.6 הצעת הביטוח ותשלום הפרמיה לסוכן מחייבת את החברה המבטחת
1609	5. שליחות לעניין מתן הודעות - סעיף 35 לחוק
1610	6. תחולת חוק השליחות - סעיף 36 לחוק
1613	7. פוליסת הביטוח בוטלה, בשל התרשלות סוכן הביטוח במילוי הצעת הביטוח - הערעורים נדחו
1615	

8.	אין מקום להחיל את הוראות סעיף 33 לחוק חוזה הביטוח, מאחר	
1616.....	ודבר ההצעה לביטוח הובאה לידיעה רק לאחר מועד התאונה	
9.	זכותה של מבטחת להיפרע ממבוטח במקרה של הסכם פירעון	
1617.....	הלוואה שנערך באמצעות סוכן הביטוח	
1619	פרק ג': תמצית ההלכה הפסוקה	
1.	האם המבקש היה רשאי לדרוש שכר בגין טיפולו בעניין של המשיב	
	מול חברת הביטוח, ומה מעמדו המשפטי של סוכן הביטוח במקרה	
1619.....	זה?	
2.	מסירת מלוא המידע הקשור לפוליסות הביטוח	
1619.....	תוקפו של הכיסוי הביטוחי	
1620.....	הסדרים שאינם בתוקף	
1620.....	חובות הגילוי והוודוא	
1621.....	לא ניתן לקבל את הטענה להסרת הכיסוי הביטוחי	
1622.....	האם התרשלו הנתבעים 1 ו- 2 כלפי התובעות במסגרת הטיפול	
1622.....	בעריכת הביטוח?	
8.	בהתנהלותו של הסוכן כשלוח של החברה, לא נהג כפי שסוכן ביטוח	
1623.....	ראוי וסביר היה נוהג	
1623.....	שיפוי מאת סוכן הביטוח	
1624.....	חובת הגילוי	
1624.....	טענה להפרת חובת הגילוי	
1625.....	ייעוץ רשלני	
1626.....	ביטול פוליסה	
1626.....	רשלנות באי הנפקת פוליסה לביטוח רכוש הבית	
	חלק י"ב: אחריות מקצועית של מומחים ובעלי תפקידים	
1629	מטעם בית-המשפט	
1629	שער א': אחריות מקצועית של בעלי תפקידים	
1629	פרק א': מבוא	
1631	פרק ב': חובותיו של בעל התפקיד	
1631.....	1. כללי	
1631.....	2. התערבות שיפוטית בהחלטת בעל התפקיד	
1632.....	3. אמות-המידה החלות על התנהגות נאמן בפשיטת רגל בהליכי מימוש	
1632.....	נכס לצורך פירעון חובות לנושים	
1638.....	4. אי-מילוי אחר הוראותיו של בית-המשפט	
1639.....	5. סיכונים כלכליים של מפרק	
1641	פרק ג': חיוב אישי של בעל התפקיד	
1641.....	1. כללי	
1644.....	2. חיוב אישי של נאמן בהקפאת הליכים	

3. אחריות אישית של בעל תפקיד בנוזיקין מכוח עוולת הרשלנות	1645
3.1 כללי	1645
3.2 חובת זהירות	1645
3.3 קשר סיבתי בין ההתרשלות לבין הנזק	1647
4. האבחנה בין בעל תפקיד אגב חדלות פרעון ובעלי תפקיד אחרים	1647
פרק ד': בעל תפקיד במעמד "מעין שיפוטי" בהכרעה בהוכחת חוב	1649
פרק ה': ביטולו של הסכם שצד לו בעל תפקיד	1651
פרק ו': המפרק בעין חוק חדלות פירעון, התשע"ח-2018	1653
1. מבוא	1653
2. מינוי הנאמן - סעיף 33 לחוק	1653
3. נאמן זמני - סעיף 34 לחוק	1655
4. מינוי הממונה לנאמן - סעיף 35 לחוק	1655
4.1 סעיף 35 לחוק ודברי ההסבר לסעיף הנ"ל	1655
4.2 הדין הקודם - הכונס הרשמי כבעל תפקיד	1656
פרק ז': הפסקת כהונתו של נאמן בהליכי חדלות של תאגיד ושל יחיד	1657
פרק ח': חובת הנאמנות של המפרק	1661
1. כללי	1661
2. לא ייתכן שידיעתו וכיסויו של החוטא על מעשיו תיחשב ל"גילוי"	1662
3. שממנו ואילך תימנה תקופת ההתיישנות	1662
3. בקשה לחיוב מנהל חברה ובעל מניות לשאת באחריות אישית	1663
4. העברת כספי עמותה לגורמים שונים	1664
5. האם מרוץ ההתיישנות מתאפס, והאם הזכות השטרית נשארת בטהירותה, כאשר חברה בפירוק רוכשת מבנק אוחז כשורה שיקים ישנים של לקוחות החברה?	1665
6. אי-תשלום מלוא התמורה עבור דירה בפרוייקט	1666
7. האירועים הרלבנטיים התרחשו למעלה משבע שנים קודם למועד הגשת התביעה	1668
8. חובת הזהירות החלה על מפרק המתמנה על-ידי בית-המשפט	1669
9. חובת הזהירות החלה על מפרק בפירוק מרצון	1675
10. חובת הזהירות של מפרק שמונה על-ידי נושי החברה	1675
פרק ט': אחריות המקצועית של אפוטרופוס	1677
פרק י': אחריות מקצועית של מנהל עזבון - ניגוד עניינים וחובת הנאמנות	1681

1681.....	1. מבוא.....
1681.....	2. ניגוד עניינים במינוי מנהל עזבון.....
1682.....	3. הטעמים לחוסר שבחוק.....
1682.....	4. חובת גילוי.....
1683.....	5. סיום תפקידו של מנהל העזבון.....
1687.....	שער ב': אחריות המומחה מטעם בית-המשפט
1687.....	פרק א': כללי.....
1695.....	פרק ב': הגשת תביעה נגד מומחה מטעם בית-המשפט.....
1697.....	פרק ג': מומחה בית-המשפט - חזקת המקצועיות וההגינות.....
1699.....	פרק ד': פסילתו של מומחה מטעם בית-המשפט.....
1713.....	פרק ה': דוגמאות ותקדימים.....
1713.....	1. לא מדובר בתביעה כנגד מומחה מטעם בית-משפט בעילת רשלנות רבתי ו/או זדון לא ניתן להגיש תביעת רשלנות כנגדו.....
1714.....	2. הכרה באפשרות של הגשת תביעה נגד מומחה מטעם בית-המשפט מחייבת ריסון וזהירות יתרים.....
1715.....	3. דחיית תביעת נזיקין נגד עד מומחה, בין היתר, בשל אפשרות לפגיעה ממשית בעקרון סופיות הדיון.....
1718.....	4. הסמכות להיזקק לעד מומחה היא סמכות שבשיקול-דעת שיפוטי.....
1719.....	5. הגשת תביעה אישית נגד כונס נכסים ובעלי תפקידים דומים - תותר רק במקרים חריגים.....
1719.....	6. נדחתה בקשה לפסול מומחה בית-משפט - בחשש בעלמא שהועלה על-ידי התובעת אין בו כשלעצמו כדי לפסול את אמינותו.....
1720.....	7. הקשר שבין המומחה מזה והנתבעת מזה הינו קשר רופף ועקיף - הבקשה לפסלות נדחתה.....
1721.....	8. מומחה המשמש יועץ מקצועי קבוע של עורך-דינו של אחד מהצדדים למשפט, פסול מלשמש מומחה מטעם בית-המשפט - הערעור התקבל.....
1721.....	9. נדחתה בקשה לפסלות מומחה - לא נמצאה, בשלב זה, עילה להתערב במסקנת הערכאות הקודמות.....
1722.....	10. פסילתם של מומחה וחוות-דעתו אינם עניין שיגרת י.....
1723.....	11. נדחתה בקשת הפסלות - למומחה אין קשר מיוחד, לא לחיוב ולא לשלילה, עם משרד ב"כ המבקשת, או עם המשיבה, או עם כל חברת ביטוח אחרת.....
1724.....	12. נדחתה בקשת פסלות מומחה - זו תיפסל רק מטעמים מיוחדים.....
1724.....	13. המבקש לא הצביע על עילה כלשהיא לפסילתו של המומחה או לפסילת חוות-הדעת.....

14. אין בכל הנימוקים שהעלה התובע כדי להצדיק את פסילת המומחה.....	1725
15. ביקורת על מסקנותיו הרפואיות של המומחה שהן למעשה טענות לעניין נכונותה ומשקלה של חוות-הדעת, אינן נימוק לפסילת מומחה או פסילת חוות-הדעת.....	1727
16. אין מקום לפסילת חוות-דעתו של המומחה מטעם בית-המשפט, וכן אין מקום לקבלת חוות-דעת של מומחה נוסף.....	1728
17. במקרה הנדון התקיימה נסיבה חריגה ומיוחדת שהביאה לפסילת המומחה.....	1730
18. לא נסתרה החזקה בדבר התנהלותו המקצועית של המומחה.....	1731
19. סמכותו של בית-משפט למנות מומחה רפואי נוסף לרופא קודם שמינה כאשר לשופט נותרו ספקות ולדעתו הוא נזקק לחוות-דעת נוספת.....	1732
20. פער בין קביעת נכות על-ידי רופא שמינה בית-משפט לבין קביעת המוסד לביטוח לאומי אינו מצדיק מינוי מומחה רפואי נוסף בתביעה בגין תאונת דרכים.....	1733
21. אי-תקינות שאינה יורדת לשורש העניין ואינה פוגעת בעבודתו של המומחה ובאובייקטיביות של חוות-הדעת אינה צריכה להביא לביטול המינוי.....	1734
22. היה על המומחה להמתין עם חוות-דעתו עד לחלוף התקופות הנזכרות בתקנה 8 לתקנות, כדי לאפשר לצדדים, כולל הנתבעים, להמציא לו מסמכים - הערעור התקבל.....	1734
23. אימוץ חוות-דעת של מומחה רפואי חיצוני על-ידי מומחה רפואי שמונה על-ידי בית-משפט.....	1735
24. הבקשה לפסילת המומחה נדחתה - המידע אליו נחשף המומחה, בפשטות, אינו בעל אופי של מידע משפטי חסוי ואינו כזה שחשיפתו למומחה יכולה לגרום לתובעת לעיוות דין.....	1736
25. בקשת פסילת המומחה נדחתה - ביקורתו של התובע על מסקנותיו הרפואיות של המומחה שהן טענות לעניין נכונותה ומשקלה, אינן נימוק לפסילת מומחה או חוות-הדעת.....	1739
26. מאחר ולא נטען כי המומחה מצוי בקשרי עבודה קבועים עם מי מהנתבעות, לא נמצא כל טעם ענייני לפסילת המומחה - הבקשה לפסילת המומחה נדחתה.....	1739
27. בגין חוסרים בחוות-הדעת היא תשמש אך חלק ממארג הראיות.....	1740
28. מערכת היחסים שיש בין המומחה לבין מקום העבודה היא ללא כל קשר ישיר לתובע - הבקשה נדחתה.....	1741
29. החלפת מומחה - על-מנת שמראית פני הצדק תראה.....	1742

30. ראוי לאפשר למומחה לסיים את מלאכתו ולהגיש חוות-דעת -
 הערעור התקבל 1742

31. משניתנה חוות-הדעת, ובהיעדר כל פגם בהתנהלות המומחה, אין
 מקום להיעתר לבקשה 1743

32. חשש כי זכויות התובע תפגענה עקב מינוי זה - הבקשה
 התקבלה 1744

33. אין סיבה לחשוד במומחה כי בחר להעדיף עמדת צד על פני רעהו או
 שהטעמים לחוות-הדעת הם פסולים - הבקשה נדחתה 1745

חלק י"ג: אחריות מקצועית של בעלי מקצוע

שונים 1747

שער א': סוכן מכס 1747

שער ב': מטפלים 1749

שער ג': רשלנות ספר 1751

שער ד': מודד 1757